

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 6. juli 2017
Sagsnummer: 2017-439

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering samlenotat til rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 17.-18. juli 2017.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

SAMLENOTAT
Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 17.-18. juli 2017

1. Formandskabets arbejdsprogram for andet halvår 2017
– *Præsentation*
KOM-dokumentet foreligger ikke
side 2
2. Konference om fremtidens landbrugspolitik
– *Præsentation og udveksling af synspunkter*
KOM-dokumentet foreligger ikke
side 5
3. International handel og landbrug
– *Orientering og udveksling af synspunkter*
KOM-dokumentet foreligger ikke
side 12
4. Forenkling af den fælles landbrugspolitik
– *Orientering og udveksling af synspunkter*
KOM-dokumentet foreligger ikke
side 16
5. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter
– *Politisk enighed*
KOM(2014) 180
side 19
6. Kommissionens delegerede forordning (EU) .../... af 19. maj 2017 om ændring af forordning (EF) nr. 607/2009 for så vidt angår druesorter og synonymer herfor, der kan anføres ved mærkningen af vin (delegeret retsakt)
– *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 46
7. Meddelelse fra Kommissionen om status for den fælles fiskeripolitik og høring om fiskerimulighederne for 2018
– *Præsentation*
KOM(2017) 368
Side 48

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 17.-18. juli 2017

1. **Formandskabets arbejdsprogram for andet halvår i 2017** **KOM-dokument foreligger ikke**

Nyt notat.

Resumé

Det estiske formandskabs arbejdsprogram forventes at være fokuseret på at sikre fremdrift i allerede igangværende forhandlinger og sager. Hvad angår landbrug ventes tre hovedemner at dominere; forenkling af landbrugspolitikken, drøftelser af fremtidens landbrugspolitik samt forhandlingerne af landbrugsdelen af omnibusforslaget. Derudover vil det estiske formandskab skulle behandle håndteringen af markedssituationen og forhandlingerne om internationale handelsaftaler. På fødevarer- og dyresundhedsområderne forventes det estiske formandskab at have fokus på løbende opgaver. Der vil være fokus på arbejdet i den nye dyrevelfærdsplatform samt den nye madspildsplatform. Dertil forventes det, at Kommissionen i juli 2017 præsenterer en ny handlingsplan for bekæmpelsen af antibiotikaresistens. På fiskeriområdet vil fokus være på at sikre fastsættelsen af fiskerimuligheder for 2018 for Østersøen og for resterende EU farvande og internationale farvande. Herudover har det estiske formandskab ambitioner om at kunne opnå en politisk aftale med Europa-Parlamentet om forslaget om en forvaltningsplan for Nordsøen. Præsentationen af formandskabets arbejdsprogram forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller finansielle konsekvenser.

Baggrund

Estland overtog den 1. juli 2017 formandskabet for Rådet. Estland indgår i trio-formandskab med Bulgarien (første halvår 2018) og Østrig (andet halvår 2018).

Formandskabets arbejdsprogram er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. juli 2017 med henblik på præsentation.

Formål og indhold

Landbrug

Formandskabet forventes at fortsætte arbejdet med forenkling af landbrugspolitikken, drøftelser af fremtidens landbrugspolitik samt forhandlingerne af landbrugsdelen af omnibusforslaget.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. juli 2017 forventes forenkling af den fælles landbrugspolitik at skulle drøftes, herunder med en opfølgning på rådets konklusioner fra maj 2015. Desuden forventes forhandlingerne om internationale handelsaftaler samt Kommissionens konference om fremtidens landbrugspolitik at være på dagsordenen. I relation til arbejdet med fremtidens landbrugspolitik ventes formandskabet at følge op på tidligere formandskabers drøftelser senest under maltesisk formandskab i marts 2017. Kommissionens fremlæggelse af en meddelelse om fremtidens landbrugspolitik efter 2020 og efterfølgende forslag tyder på at være forsinket, hvorfor drøftelserne under estisk formandskab forventes at blive mindre konkrete og alene berøre overordnede temaer. Det estiske formandskab forventes at fortsætte forhandlingerne om et kompromis om landbrugsdelen af omnibusforslaget. Desuden planlægger det estiske formandskab også at følge op på rådskonklusionerne om fødevarerforsyningskæden fra december 2016.

Der blev opnået et foreløbigt kompromis om den nye økologiforordning den 28. juni 2017, og kompromiset forventes formelt godkendt i Rådet i efteråret 2017. Ligeledes overtager det estiske formandskab også forhandlingerne om en ny gødningsforordning, som er en del af Kommissionens cirkulære økonomipakke, hvor man forventer at kunne nå en aftale under estisk formandskab.

Fødevarer og dyresundhed

På fødevarer- og dyresundhedsområderne forventes Kommissionen ikke at iværksætte større initiativer under det estiske formandskab. Kommissionen står overfor at skulle implementere de tre forslag som samlet udgør kontrolpakken; kontrolforordningen, plantesundhedsloven og dyresundhedsloven.

For så vidt igangværende forslag, forventes ikke betydelig fremdrift i forhandlingerne om forslaget om GMO fødevarer og foder (Juncker forslaget) samt forslaget om forbud mod markedsføring af fødevarer fra klonede dyr og forslaget om forbud mod kloning af dyr med henblik på fødevarerproduktion under det estiske formandskab.

Det forventes, at arbejdet i den nye fælles EU dyrevelfærdsplatform fortsættes, hvor det er planen, at det andet møde i platformen skal holdes under estisk formandskab. Ligeledes forventes det, at der i løbet af formandskabet vil blive arbejdet videre med platformen om forebyggelse af madspild og madaffald, der blev etableret som en del af EU's handlingsplan for at fremme den cirkulære økonomi. Kommissionen lægger desuden vægt på bekæmpelsen af antibiotikaresistens, og Kommissionen præsenterede den 29. juni 2017 en ny handlingsplan mod antibiotikaresistens. Handlingsplanen forventes præsenteret under eventuelt på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. juli 2017.

Fiskeri

På fiskeriområdet bliver hovedprioriteten for det estiske formandskab fastsættelsen af fiskerimuligheder for 2018 for Østersøen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) i oktober 2017 og resterende EU farvande og internationale farvande på rådsmødet (landbrug og fiskeri) i december 2017. Danmark overtager i øvrigt den 1. juli 2017 formandskabet i Østersøamarbejdet (BALTFISH) og får derfor en afgørende rolle ved disse forhandlinger. Det estiske formandskab vil i Rådet desuden forberede de årlige konsultationer på fiskeriområdet mellem EU/Norge samt årsmødet i Den Internationale Kommission for Bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT).

Det er desuden formandskabets ambition at kunne opnå et kompromis om forvaltningsplanen for Nordsøen, men det afhænger af fremdriften i forhandlingerne i Europa-Parlamentet. Formandskabet forventer at kunne indlede trilogforhandlinger i september 2017. I forhold til det igangværende arbejde med forslaget om de tekniske regler i fiskeriet, har formandskabet alene intentioner om at påbegynde trilogforhandlinger med Europa-Parlamentet.

Herudover vil formandskabet fortsætte det generelle arbejde med gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik og udsmidsforbuddet.

Det estiske formandskab vil desuden arbejde videre med en række nye og eksisterende fiskeripartnerskabsaftaler.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om formandskabsprogrammet.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Præsentationen af formandskabets program forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige eller finansielle konsekvenser. Regeringen vil tage konkret stilling til de enkelte forslags konsekvenser.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg, § 2-udvalget (landbrug), § 5-udvalget (fiskeri) og Den Nationale Komité for Landbrugsdyr, hvor der indkommet følgende bemærkninger:

De Samvirkende Købmænd bemærker, at det er fint med en platform om forebyggelse af madspild, men Danske Samvirkende Købmænd gentager, at der er flere eksisterende EU regler, der i dag bidrager til madspildet, for eksempel at man ikke må sælge /bortgive æg de sidste 7 dage af holdbarhedstiden samt begrænsninger og administrative byrder ved at donere "overskudsmejeri" til velgørende formål (reglerne om levering fra detail til detail). Uden at få ændret disse regler kommer man ifølge De Samvirkende Købmænd ikke helt grundlæggende det meningsløse udsnid fra butikkerne til livs. De Samvirkende Købmænd foreslår derfor, at formandskabet inddrager dette i arbejdet for forebyggelse af madspild.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) ønsker at understrege, at set i lyset af det igangværende Brexit finder DPPO det både besynderligt og bekymrende, at det estiske formandskab har valgt at inddrage de skotske fiskerimyndigheder som rådgivere på fiskeriområdet. DPPO opfordrer de danske fiskerimyndigheder til at tilbyde sig som erstatning for de skotske fiskerimyndigheder.

Dyrevelfærds-Organisationernes Samarbejds-Organisation (DOSO) noterer, at Kommissionen agter at fortsætte arbejdet med EU's dyrevelfærdsplatform samt præsentere en ny handlingsplan til bekæmpelse af antibiotikaresistens. Dyrevelfærds-Organisationernes Samarbejds-Organisation påpeger, at siden vedtagelsen af Amsterdam-traktaten har EU anerkendt, at dyr ikke er ting, men sansende væsener. Dyrevelfærds-Organisationernes Samarbejds-Organisation mener, at Kommissionens og formandskabets arbejde skal tage udgangspunkt i denne europæiske værdi. Dyrevelfærds-Organisationernes Samarbejds-Organisation henstiller til formandskabet, at det enkelte dyrs behov og velfærd vælges som udgangspunkt for arbejdet i EU's dyrevelfærdsplatform. Dyrevelfærds-Organisationernes Samarbejds-Organisation mener, at implementering af gældende love og regler skal have første prioritet for EU's dyrevelfærdsplatform. Eksempelvis er halebid og halekupering ifølge Dyrevelfærds-Organisationernes Samarbejds-Organisation et enormt problem i konventionelle svinebesætninger. Forbuddet fra 1993 mod rutinemæssig halekupering er imidlertid aldrig håndhævet. Dyrevelfærds-Organisationernes Samarbejds-Organisation mener, at formandskabet i sin handlingsplan til bekæmpelse af antibiotikaresistens, skal tage udgangspunkt i det accepterede faktum, at dyr er sansende væsener - ikke industrikomponenter. Sammenhængen mellem dyrefjendtlige produktionsmetoder og højt antibiotikaforbrug er ifølge Dyrevelfærds-Organisationernes Samarbejds-Organisation ubestridelig. Det forekommer Dyrevelfærds-Organisationernes Samarbejds-Organisation mere end tilstrækkeligt bevist, at resistensproblemetets kerne er, at landbrugets metoder i intensiv husdyrproduktion gør dyrene syge og afhængige af yderst risikabelt overforbrug af antibiotika og/eller zink. Adskillige industrikompatible løsningsforslag er afprøvet uden det ønskede resultat. Dyrevelfærds-Organisationernes Samarbejds-Organisation foreslår, at landbruget i EU pålægges dyrevenlige produktionsmetoder, som ikke udløser et problematisk behov for antibiotika i produktionen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at Rådet vil tage præsentationen af formandskabsprogrammet til efterretning.

Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage formandskabets prioriteter til efterretning.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. **Konference om fremtidens landbrugspolitik** **KOM-dokument foreligger ikke**

Nyt notat

Resumé

Den 2. februar 2017 indledte Kommissionen en 12 uger lang offentlig høring om fremtiden for den fælles landbrugspolitik efter 2020. Høringen var første led i kommissionens arbejde med at forenkle og modernisere den fælles landbrugspolitik. Formålet med høringen er at give borgere, organisationer og andre interesserede parter mulighed for at tilkendegive deres holdninger og ønsker til en fremtidig fælles landbrugspolitik. Kommissionen har modtaget i alt 322.000 høringssvar, hvoraf langt hovedparten kommer fra private borgere. Resultatet af høringen vil blive præsenteret af Kommissionen ved en konference, der afholdes den 7. juli 2017. Egentlige forslag til en fælles landbrugspolitik efter 2020 forventes at foreligge i løbet af 2018. Sagen er på dagsordenen til rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. juli 2017 med henblik på præsentation og på udveksling af synspunkter.

Baggrund

Kommissionen har igangsat det indledende arbejde med at forenkle og modernisere den fælles landbrugspolitik efter 2020. Egentlige forslag til en fælles landbrugspolitik efter 2020 forventes fremlagt i løbet af 2018.

Sagen er på dagsordenen til rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. juli 2017 med henblik på præsentation og på udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

I det kommende 1-1½ år vil Kommissionen forberede et forslag om modernisering og forenkling af den fælles landbrugspolitik. Første skridt i den proces er 12 ugers offentlig høring, som Kommissionen igangsatte den 2. februar 2017. Denne er hovedsageligt rettet imod landmænd, borgere og organisationer, der har interesse i den fælles landbrugspolitik.

Kommissionen fremhæver i sin indledning til høringsmaterialet, at der siden den seneste landbrugsreform i 2013 er sket en udvikling på en række områder, der har indflydelse på landbrugssektoren. Blandt andet fremhæves FN's bæredygtighedsmål, klimaaføten, den stigende betydning af bilaterale handelsaftaler på bekostning af multilaterale aftaler samt prisfald på fødevarer. Det nævnes også at der er opstået nye muligheder – eksempelvis indenfor bioøkonomi, digital udvikling samt cirkulær økonomi

Der er indkommet i alt 322.000 høringssvar, hvoraf langt størstedelen kommer fra private borgere (97 %) – en meget stor del af disse har svaret igennem forskellige organisationers hjemmesider. Kommissionen vil præsentere et mere detaljeret resultat af den offentlige høring ved en konference om fremtidens landbrugsreform, der afholdes i Bruxelles den 7. juli 2017. I følge dagsordenen til konferencen skal der indledningsvist være en præsentation af analysen af den offentlige høring efterfulgt af oplæg om henholdsvis økonomiske, miljømæssige og samfundsmæssige aspekter, herunder fødevarer, landdistrikter, vækst og beskæftigelse.

Resultatet af den offentlige høring vil også indgå i Kommissionens videre arbejde med fremtidens landbrugspolitik. Et centralt element i denne proces er en meddelelse om den fremtidige landbrugspolitik, der blandt andet forventes at beskrive forskellige scenarier for den fælles landbrugspolitik efter 2020. Meddelelsen vil blive fulgt op af egentlige forslag. Det forlyder nu, at meddelelsen vil blive fremlagt i slutningen af 2017 eller begyndelsen af 2018, mens forslagene vil komme i løbet af 2018.

Kommissionen præsenterede den 28. juni 2017 et refleksionspapir om EU's fremtidige budget. Det fremhæves, at der er stigende krav til landbrugspolitikken om at fokusere yderligere på at levere offentlige goder i

forhold til sikre og sunde fødevarer, næringsstofforvaltning, klima, miljø og cirkulære økonomi. Der arbejdes med at modernisere og forenkle den fælles landbrugspolitik. Blandt mulighederne er en målretning af den direkte støtte i forhold til yderområder og socialt dårligt stillede landmænd. En sådan mulighed kunne reducere den direkte støtte til store bedrifter. En mulighed er også at undersøge national medfinansiering af den direkte støtte. Risikostyringsværktøjer kunne overvejes til at håndtere kriser. Kommissionen lægger dog vægt på at beskytte et velfungerende indre marked, der sikrer lige vilkår for alle producenter i hele EU. Det overvejes at rationalisere de forskellige strukturfondes indsats i landdistrikterne og fjerne overlap. Landmændene skal sikres incitamenter til at levere offentlige goder i forhold til miljø og klima. Landmændene bør tilskyndes til at investere i ny teknologi og miljøbeskyttelse på grundlag af kontrakter under landdistriktspolitikken.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der ikke foreligger konkrete forslag fra Kommissionen.

Konsekvenser

Drøftelsen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) har ikke i sig selv statsfinansielle, lovgivningsmæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget. De økonomiske konsekvenser af et kommende forslag vil blive vurderet i forbindelse med regeringens stillingtagen hertil.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug), og der er kommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer ønsker en fælles landbrugspolitik, der bidrager til at skabe en ramme for landbrugs-erhvervet, som har fokus på konkurrencedygtighed, vækst og bæredygtig landbrugsproduktion, eksportindtægter og kvalitetsvarer med høj fødevarerikkerhed. Der er brug for fokus på handel med landbrugsprodukter og gode muligheder for eksport til det globale marked.

Landbrug & Fødevarer påpeger, at europæisk landbrug er dynamisk og mangfoldigt. Det er vigtigt, at den fælles landbrugspolitik også understøtter den mængdemæssigt dominerende fødevarerproduktion fra produktionslandbrug. Derved sikres det ifølge Landbrug & Fødevarer, at de fødevarer, der stilles til rådighed for forbrugerne, både er konkurrencedygtige og afspejler de hensyn, som det europæiske samfund ønsker. Hertil kommer, at det også er den store produktionsvolumen, som især bidrager til arbejdspladser – herunder ikke mindst i forarbejdningsvirksomhederne – og økonomisk aktivitet i landdistrikterne. Landbrug & Fødevarer understreger, at fortsat vækst og innovation i sektoren er en vigtig forudsætning for at kunne levere på en række af de udfordringer, som sektoren står over for på blandt andet klima- og miljøområdet.

Derfor mener Landbrug & Fødevarer at det er vigtigt, at EU's landbrugspolitik ud over traditionelle områder som for eksempel investeringer, økologi, naturpleje og biodiversitetstiltag fremadrettet også kan anvendes til tiltag, der er relevante for klimadagsordenen. Det være sig eksempelvis tiltag, der kan sikre større fleksibilitet i målopfyldelsen indenfor EU, tiltag der tilgodeser de sektorer, der bliver værst ramt, og tiltag der belønner klimaeffektivitet. Landbrug & Fødevarer lægger også meget stor vægt på, at EU's landbrugspolitik forbliver fælles og sikrer ens konkurrencevilkår på tværs af EU-lande, og at mulighederne for at give statsstøtte begrænses mest muligt.

Et andet væsentlig element for Landbrug & Fødevarer er en sikring af en reel forenkling af de komplicerede regler, der er en del af landbrugspolitikken. Der er brug for et nyt syn på kontrol, hvor der ikke er fokus på overtrædelser og sanktioner, men derimod på vejledning og korrektion.

Det er ifølge Landbrug & Fødevarer samtidig vigtigt at skabe økonomisk stabilitet og forudsigelighed for landmændene. Derfor er der efter Landbrug & Fødevarers opfattelse udelukkende brug for justeringer af landbrugspolitikken og ikke en fundamental reform.

Uagtet at finansieringen af den fælles landbrugspolitik primært er et emne for fastlæggelsen af de flerårige finansielle rammer – og ikke som sådan er en del af drøftelserne om landbrugspolitikken – så betyder behovet for stabilitet også, at Landbrug & Fødevarer lægger stor vægt på, at der sikres en fortsat budgetmæssig understøttelse af landbrugspolitikken på niveau med den nuværende.

Endelig nævner Landbrug & Fødevarer, at EU's landbrugspolitik – for eksempel inden for rammerne af de grønne krav – skal belønne de tiltag, som landmænd allerede har på deres bedrift til gavn for klima, miljø og biodiversitet og være med til at tilskynde flere gode tiltag. Det skal være muligt for den enkelte landmand at gøre det, som giver mening på hans bedrift, og som samtidig er med til at forbedre konkurrenceevnen.

Landbrug & Fødevarer ønsker fokus på det, europæiske landmænd er dygtige til. Europæiske landmænd bidrager ifølge Landbrug & Fødevarer med en innovativ, produktiv, konkurrencedygtig og videnskabeligt baseret landbrugsproduktion, som er bæredygtig hvad angår naturressourcer – såkaldt bæredygtig intensiv landbrugsproduktion – og EU's landbrugspolitik bør støtte udviklingen af bæredygtig intensiv landbrugsproduktion. Landbrug & Fødevarer ønsker at undgå, at EU's landbrugspolitik bevæger sig i en retning, hvor der stilles flere krav for færre midler og med for lidt fokus på de områder og bedrifter, hvor landbrugsproduktionen og den økonomiske vækst reelt finder sted.

For at sikre en konkurrencedygtig og bæredygtig produktion, skal EU's landbrugspolitik ifølge Landbrug & Fødevarer understøtte følgende overordnede principper:

- EU's landbrugspolitik skal bidrage til at forbedre konkurrenceevnen for europæiske landmænd, blandt andet gennem et øget fokus på markedsorientering, eksport og handel med landbrugsvarer
- Det er vigtigt, at EU's landbrugspolitik sikrer ens konkurrencevilkår på tværs af EU-lande, og at anvendelse af nationale støtteordninger minimeres
- EU's landbrugspolitik skal fremme og belønne udviklingen af bæredygtig intensiv produktion
- EU's landbrugspolitik skal belønne de offentlige goder, der leveres af landbruget i form af fødevareresikkerhed, forsyningsikkerhed, miljø, økologi, biodiversitet, naturpleje, klimaeffektivitet m.v.

For at sikre kontinuitet, økonomisk bæredygtighed i landbrugssektoren samt de overordnede principper i EU's landbrugspolitik nævnt ovenfor, kræver det ifølge Landbrug & Fødevarer, at EU's nuværende landbrugsbudget fastholdes. Landbrug & Fødevarer mener, at EU's landbrugspolitik skal tilvejebringe et generelt sikkerhedsnet under landbrugsproduktionen og understøtte investeringer i tiltag, der fremmer et bæredygtigt landbrugsproduktionssystem, hvis vækst- og udviklingspotentialer skal komme den samlede landbrugssektor til gode. Et generelt sikkerhedsnet skal ifølge Landbrug & Fødevarer bestå af den fælles markedsordning, direkte betalinger til landmænd i søjle I (grundbetalingsordningen) og en frivillig forsikringsordning i søjle II. Finansieringen af risikostyringsordninger bør under ingen omstændigheder ske på bekostning af direkte betalinger. Derudover pointerer Landbrug & Fødevarer, at EU's landbrugspolitik skal belønne de offentlige goder, der leveres af landbruget i form af fødevareresikkerhed, miljø, økologi, biodiversitet, naturpleje og klimaeffektivitet, som finansieres i både søjle I (grønne krav) og søjle II (udvikling af landdistrikter).

Fordelingen af støtten mellem medlemsstaterne bør ifølge Landbrug & Fødevarer i højere grad baseres på objektive kriterier og afspejle størrelsen på produktionen samt niveauet af inputomkostninger. Desuden anfører Landbrug & Fødevarer, at fordelingen af budgettet bør tage højde for omfanget af klimaudfordringer og medlemsstaternes tilsagn om bidrag til at reducere udledningen af drivhusgasser i den ikke-kvotebelagte sektor.

Hvis der insisteres på en krisereserve, bør denne ifølge Landbrug & Fødevarer ikke finansieres via direkte betalinger i søjle I. Den nuværende finansieringsmekanisme bevirker, at beslutningstagere og landbrugsorganisationer er meget tilbageholdende med at bruge af reserven, eftersom anvendelse af reserven finansieres direkte af de landmænd, der har behov for udbetalinger fra krisereserven.

Hvad angår de grønne krav bemærker Landbrug & Fødevarer, at de overordnede principper for grønne krav fremover bør være følgende:

- De grønne krav skal på en og samme tid både opfylde krav til bæredygtig landbrugsproduktion og forbedre konkurrenceevnen.
- De grønne krav skal fremadrettet målrettes den enkelte landmands behov. Den enkelte landmand skal selv kunne vælge, hvilke krav der er enkle og giver mening på bedriften
- De grønne krav skal ikke blot anerkende de ekstra tiltag, landmanden udfører. De skal også anerkende de offentlige goder, landmanden allerede stiller til rådighed for samfundet
- De grønne krav skal belønne høj klima- og miljøeffektivitet i landbrugsproduktionen
- De grønne krav skal kunne anvendes til tiltag, der er relevante for klima-dagsordenen
- Mulighederne for kollektive løsninger og anvendelse af certificeringsordninger til opfyldelse af grønne krav skal forbedres for at gøre dem mere attraktive for landmændene
- Økologer skal fortsat være "green by definition"

Landbrug & Fødevarer påpeger, at for at sikre økonomisk kontinuitet og bæredygtighed for europæiske landmænd er det vigtigt at bevare muligheden for en differentiering af betalingsrettighedernes værdi. Intern udjævning vil ifølge Landbrug & Fødevarer have alvorlige økonomiske konsekvenser for blandt andet mælkeproducenter, som i lang tid har været under voldsomt økonomisk pres pga. mælkekrisen.

Landbrug & Fødevarer finder det afgørende, at EU's landbrugspolitik fremmer markedsorientering og lige vilkår for europæiske landmænd. Derfor er det ifølge Landbrug & Fødevarer bekymrende at se et højt niveau af koblet støtte i nogle sektorer. Principielt bør koblet støtte afskaffes som instrument, men der kan være behov for at anvende koblet støtte til særligt sårbare sektorer. Hvis koblet støtte anvendes til særligt sårbare sektorer, er ifølge Landbrug & Fødevarer det helt afgørende, at støtten ikke forvrider produktionen og de lige konkurrencevilkår på europæisk niveau.

Landbrug & Fødevarer konstaterer, at levering af offentlige goder fra landbrugsproduktion til samfundet er proportional med bedriftsstørrelsen. Eftersom EU's landbrugspolitik skal fremme en konkurrencedygtig og markedsorienteret landbrugssektor og belønne leveringen af offentlige goder til samfundet, er det vigtigt, at der ikke indføres støttelofter. Desuden forhindrer støttelofter ifølge Landbrug & Fødevarer strukturudvikling og mindsker incitamentet til at indføre udstyr og nye produktionsteknologier, som kan forbedre ressourceeffektiviteten og miljøpræstationer i landbruget, og som kræver en landbrugsproduktion af et vist omfang for at være økonomisk rentabelt. Landbrug & Fødevarer støtter idéen om at lave en forenklet ordning for mindre landbrugsbedrifter. Der er stor variation i bedriftstørrelserne Europa, og derfor varierer størrelsen på mindre landbrug meget fra land til land. Landbrug & Fødevarer bemærker, at i Danmark kan et deltidslandbrug nemt bestå af 35 ha eller mere. Denne type landbrug har ikke mulighed for at benytte den nuværende forenklede ordning til små brug. Derfor bør støtteloftet for den forenklede ordning til små brug ifølge Landbrug & Fødevarer differentieres efter landbrugsbedriftens gennemsnitlige størrelse i medlemsstaterne.

Herudover bemærker Landbrug & Fødevarer, at den forenklede ordning til små brug bør forenkles yderligere. Eksempelvis anfører Landbrug & Fødevarer, at små brug ikke blot bør fritages for grønne krav, men også for kontrol og krydsoverensstemmelse, og ansøgningsprocessen bør være meget enkel.

Der skal ifølge Landbrug & Fødevarer fortsat være mulighed for, at medlemsstaterne kan vælge at indføre omfordelingsstøtte, og det skal være muligt at undgå støttelofter, hvis der anvendes omfordelingsstøtte.

Landbrug & Fødevarer finder det nuværende kontrol- og sanktionsregime meget detaljeorienteret og efter indførelsen af de grønne krav, er det blevet endnu mere komplekst. Landmænd bryder ifølge Landbrug & Fødevarer ikke reglerne bevidst, men det enorme regelsæt, der findes, gør det svært for landmændene at få overblik over og leve op til alle regler. Derfor er der et presserende behov for forenkling og for at ændre principperne for kontrolsystemet grundlæggende.

Landbrug & Fødevarer mener, at hovedprincippet bag kontrolsystemet skal være at sikre overholdelse af regler gennem dialog, vejledning og korrektion, som skal erstatte det nuværende rigide fokus på kontrol og sanktioner. Ydermere bør antallet af krydsoverensstemmelseskrav reduceres og krydsoverensstemmelsessystemet bør være mere gennemsigtigt, proportionelt og målrettet.

Landbrug & Fødevarer mener, at det er vigtigt, at der i landdistriktsprogrammet er de rigtige instrumenter, som kan målrettes til tag, der styrker erhvervets konkurrenceevne for erhvervet som helhed og hos den enkelte landmand. Midlerne skal ifølge Landbrug & Fødevarer ikke udelukkende anvendes til finansiering af den danske stats opfyldelse af nationale direktivforpligtelser. Nogle instrumenter bør ifølge Landbrug & Fødevarer forbedres:

- Muligheden for at bruge engangskompensation, når landbrugsjord tages ud af produktion på grund af miljø- eller klimamæssige årsager, eller når brugen af landbrugsjord er permanent begrænset, bør forbedres.
- Støttesatserne skal ikke kun være omkostningsdækkende, men skal give en fornuftig incitamentsstruktur for landmanden.
- Fordelingen af landdistriktsmidler mellem medlemsstaterne bør i højere grad afspejle størrelsen på landbrugsproduktionen, niveauet af input-omkostninger, samt udfordringerne ved kommende krav til reduktion af klima- drivhusgasser og afbødning af klimaændringer.

Den fælles markedsordning skal ifølge Landbrug & Fødevarer være markedsorienteret, omkostningseffektiv og skabe et reelt sikkerhedsnet for landbrugsproduktionen. Det er vigtigt, at de nuværende markedsstøtteinstrumenter fastholdes. Landbrug & Fødevarer ønsker, at det skal sikres, at der ikke sker re-nationalisering af støtteinstrumenterne og interventionsprisen på skummetmælkspulver skal hæves til et niveau, der afspejler prisudviklingen.

Landbrug & Fødevarer finder, alle politiske initiativer inden for fødevarerforsyningskæden skal være baseret på frivillighed. Landbrug & Fødevarer støtter, at landmænd på tværs af Europa skal organiseres bedre, og at deres position i fødevarerekæden skal styrkes. Nye regler for producentorganisationer og interprofessionelle organisationer må ifølge Landbrug & Fødevarer ikke være i konflikt med danske andelsselskabers funktionsmåde eller skabe barrierer på det indre marked. Ulige konkurrencevilkår skal håndteres. De nuværende muligheder for producentorganisationer (f.eks. sukkerroedyrkerforeninger) til at aftale kontraktvilkår for medlemmerne skal fortsætte uændret.

De primære krisestyringsværktøjer i EU's landbrugspolitik bør ifølge Landbrug & Fødevarer bestå af en stærk fælles markedsordning og direkte betalinger i søjle I, som har en stabiliserende effekt på landbrugsindtægter på tværs af Europa. Landbrug & Fødevarer mener, at grundbetalingsordningen under søjle I er det vigtigste indtægtskildestabiliserende instrument for landmændene. Direkte betalinger i søjle I giver ifølge Landbrug & Fødevarer hvert år en stabil og forudsigelig indkomst for alle europæiske landmænd. Landbrug & Fødevarer understreger, at støtte til risikostyringsordninger under ingen omstændigheder bør indføres på bekostning af direkte betalinger i søjle I eller andre områder af landbrugsbudgettet. Hvis medlemsstaterne har ønsker om at indføre yderligere risikostyringsværktøjer, skal instrumenterne ifølge Landbrug & Fødevarer finansieres i søjle II.

Økologisk Landsforening fastslår, at indretningen af EU's fælles landbrugspolitik er helt afgørende for, hvordan EU's landbrug udvikler sig og indrettes. EU's landbrugspolitik har ifølge Økologisk Landsforening til

dato primært været orienteret mod produktivitet - det vil sige mere for mindre. Økologisk Landsforening påpeger, at det har ført til stadig større og mere specialiserede bedrifter. Det har ifølge Økologisk Landsforening tjent sit formål i en tid med mangel på fødevarer, men det har også haft omkostninger blandt andet i form af tabt biodiversitet, antibiotikaresistens i husdyrbruget, sprøjtemiddelrester i fødevarer og grundvand. Og det har ifølge Økologisk Landsforening været en politik, der med sin produktionsstøtte har kapitaliseret sig i jordpriserne, så det er blevet svært at få nye generationer ind i landbruget, da de skal stille med en meget stor egenkapital for at erhverve en gård. Økologisk Landsforening fastslår, at tiden er inde til at gøre op med at betale landbruget for at producere fødevarer. EU's landbrug bør drives på markedsvilkår lige som det øvrige erhvervsliv, der producerer private goder.

EU's landbrug har imidlertid ifølge Økologisk Landsforening en dobbelt rolle. Ud over at landbruget producerer fødevarer, så er landmændene også de vigtigste arealforvaltere, fordi de i praksis ejer meget store arealer i EU. Arealerne er grundlaget for en lang rækkes fælles goder. Det drejer sig om natur, æstetiske landskaber, biodiversitet, rent drikkevand, frugtbar jord, forebyggelse af klimaforandringer gennem dyrkningssystemet og klimatilpasninger, genetisk mangfoldighed, dyrevelfærd, husdyr uden antibiotikaresistens og borgernes adgang til landbrugslandskabet samt medvirken i levende landdistrikter med arbejdspladser og socialt ansvar frem for til produktion.

Økologisk Landsforening påpeger, at samfundet kun med rette kan have forventninger til, at landbruget leverer disse goder, hvis landbruget får betaling for dem. Økologisk Landsforening mener, at EU's landbrugspolitik skal lægges om, så støtte til produktion erstattes med egentlig betaling for fælles goder. EU's landbrugsbudget er finansieret af EU's borgere, det er på den baggrund indlysende, at pengene bruges til at betale for fælles goder til EU's borgere. Intet andet erhverv får betaling for at overholde landets love. Det er imidlertid ifølge Økologisk Landsforening reelt det, der sker i landbruget i dag. Introduktionen af landbrugs- og fødevarerpakken har yderligere forværret det, ved at omprioritere budgettet til landdistriktsprogrammet til at betale landbruget for kompenserende foranstaltninger, der skal håndtere den miljøpåvirkning, som den intensive dyrkningsform giver anledning til.

Økologisk Landsforening mener, ligesom Danmarks Naturfredningsforening, at Danmark bør organisere en offentlig høring om fremtidens landbrugspolitik. EU's landbrugspolitik finansieres af EU's borgere, det er derfor ifølge Økologisk Landsforening helt rimeligt at involvere borgerne i, hvordan deres penge skal anvendes.

Økologisk Landsforening understreger, at foreningen mener, det er yderst vigtigt, at der fortsat er et betydeligt budget til EU's landbrug. Budgettet skal bevares for at kunne betale landbruget for at levere fælles goder. Støtte til produktion skal erstattes med betaling for fælles goder. Produktion bør foregå på markedsmæssige vilkår, men hvis der ikke etableres en betaling for fælles goder, så vil disse ifølge Økologisk Landsforening fortrænges. Det er nødvendigt at værdisætte disse, hvis de skal overleve i nye rammer, hvor fødevarerproduktion liberaliseres.

Danmarks Naturfredningsforening bemærker indledningsvis, at indretningen af fremtidens fælles landbrugspolitik har overordentlig stor betydning for, at EU - og Danmark - kan løse en lang række udfordringer for natur, miljø og klima. Der er ifølge Danmarks Naturfredningsforening et meget stort behov for, at landbrug og skovbrug under den fælles landbrugspolitik kan omstille sig og tilskyndes til tjenesteydelser, der kan løse EU's betydelige klima-, natur- og miljøudfordringer. Det er den fælles landbrugspolitik ifølge Danmarks Naturfredningsforening ikke gearret til i dag, fordi landbrug og skovbrug er hovedprioriteten, og fokus er i mindre grad på at sikre natur og miljø og imødegå klimaudfordringer.

Danmarks Naturfredningsforening mener, at støtte fra fremtidens fælles landbrugspolitik kun bør ydes til landbrug og skovbrug, hvis de leverer afgørende bidrag til at beskytte natur og miljø. Samtidig er det ifølge Danmarks Naturfredningsforening vigtigt, at fremtidens fælles landbrugspolitik stiller krav om, at medlemsstaterne skal udmønte EU's landbrugspolitik, så EU's natur- og miljøpolitikker ikke modarbejdes heraf.

Danmarks Naturfredningsforening har i denne sammenhæng hæftet sig ved, at landdistriktsmidlerne i stadig større udstrækning, især i Danmark anvendes til at håndtere forurening fra landbruget og dermed tilsidesætter formålet med landdistriktsprogrammet. I den fremtidige fælles landbrugspolitik, bør det ifølge Danmarks Naturfredningsforening ikke være muligt at bruge støtte til landbruget til at afværge forurening. Danmarks Naturfredningsforening påpeger endvidere, at der også behov for, at den direkte støtte til produktion erstattes af en støtte, hvor de samfundsmæssige goder tilgodeses.

Kommissionen har indledt en offentlig høring om fremtiden for den fælles landbrugspolitik. Det er et initiativ, som Danmarks Naturfredningsforening hilser velkommen. Danmarks Naturfredningsforening finder, at det er vigtigt, at den fremtidige fælles landbrugspolitik bliver formuleret under indtryk af offentlighedens ønsker. Derfor bør der også være en grundig dialog i Danmark om fremtidens fælles landbrugspolitik. På den baggrund opfordrer Danmarks Naturfredningsforening Folketinget til at tage initiativ til at gennemføre en offentlig høring i Danmark om fremtidens fælles landbrugspolitik, så de danske prioriteter for den fremtidige landbrugspolitik drøftes åbent i en bred parlamentarisk og offentlig sammenhæng.

Fra Kommissionens konference om landdistriktsudvikling, der blev afholdt i Irland i september 2016, blev der udsendt en erklæring med en række centrale politiske retningslinjer, som bør være retningsgivende for den fremtidige politik for landbrug og landdistrikter. Danmarks Naturfredningsforening opfordrer til at tage udgangspunkt i disse retningslinjer, og bruge dem som platform for den offentlige høring i Danmark, såvel som til Folketingets stillingtagen til forhandlingerne om fremtidens fælles landbrugspolitik.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

I årene 2014-2016 var priserne lave på en række landbrugsprodukter, hvilket har medført, at en del medlemsstater har efterspurgt både nye markedsinstrumenter samt øget brug af eksisterende markedsinstrumenter. Disse elementer vil formentlig spille en fremtrædende rolle i forbindelse med drøftelserne af den fælles landbrugspolitik efter 2020. Et andet emne, der forventes at blive centralt er behovet for forenkling. Den fælles landbrugspolitik består nu af en lang række forskellige elementer med forskellige krav til kontrol og administration. Flere medlemsstater må formodes, at ville pointere behovet for modernisering, strømlining og forenkling. Der må også forventes et vist fokus på innovation samt mulighederne indenfor bioøkonomien og den cirkulære økonomi. Det samme er tilfældet i forhold til spørgsmålet om, hvorledes den fælles landbrugspolitik kan understøtte miljø- og klimamål. En lang række medlemsstater formodes at fremhæve betydningen af landbrugssektoren, herunder også i forhold til udvikling af landdistrikterne. Endelig vil et mindretal af medlemsstater formentlig understrege behovet for forsat markedsorientering samt fokus på eksport og forsat udvikling i landbrugssektoren.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger vægt på, at drøftelserne af den fælles landbrugspolitik efter 2020 ikke foregriber begivenhederne om EU's flerårige finansielle ramme. Regeringen arbejder for, at den fælles landbrugspolitik bliver moderniseret for at understøtte en markedsorienteret og konkurrencedygtig landbrugssektor. Regeringen arbejder for, at landbrugssektoren styrkes igennem et velfungerende indre marked og forsat fokus på det globale marked og på innovation og udvikling. Regeringen arbejder endvidere for, at der sikres sammenhæng mellem den fælles landbrugspolitik samt håndteringen af fælles klima- og miljøudfordringer. Ydermere vil regeringen arbejde for at styrke udviklingen i landdistrikterne. Endelig arbejder regeringen for reel forenkling af den fælles landbrugspolitik for både landmænd, borgere myndigheder, mv., så der sikres proportionalitet mellem de administrative udgifter og den reelle risiko for EU's budget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 3. marts 2017 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 6. marts 2017, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 23. februar 2017.

3. International handel og landbrug

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 12. januar 2017. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Det forventes, at Kommissionen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. juli 2017 vil orientere om status for EU's regionale og bilaterale handelsaftaler og –forhandlinger samt multilaterale forhandlinger på landbrugsområdet. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. juli 2017 med henblik på orientering og udveksling af synspunkter.

Baggrund

Det forventes, at Kommissionen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. juli 2017 vil orientere om status for EU's regionale og bilaterale handelsaftaler og –forhandlinger samt multilaterale forhandlinger på landbrugsområdet.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. juli 2017 med henblik på orientering og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Igangværende frihandelsforhandlinger

Der er blevet afviklet 15 forhandlingsrunder mellem EU og USA (TTIP) siden lancering af frihandelsforhandlingerne i marginen af G8-topmødet i Nordirland i juni 2013. På trods af gode fremskridt i forhandlingerne i 2016, herunder særligt på det reguleringsmæssige område, var det ikke muligt for parterne at indgå en politisk aftale om TTIP. Efter præsidentskiftet i USA er der fortsat nogen usikkerhed om USA's handelspolitiske linje, og det er uklart, hvornår forhandlingerne eventuelt vil kunne genoptages under den nye amerikanske administration.

Forhandlingerne mellem EU og Japan startede i april 2013, og der har foreløbig været gennemført 18 forhandlingsrunder. Danmark er et af de få EU-lande, som kontinuerligt opretholder et handelsoverskud over for Japan, og for hvem en ambitiøs frihandelsaftale har et entydigt positivt økonomisk perspektiv. Navnlig landbrugs- og fødevarerhvervet samt lægemiddelindustrien har meget stærke interesser i en åbning af det japanske marked. Forhandlingerne er nu gået ind i en afgørende fase, og politiske tilkendegivelser fra begge parter bekræfter ambitionen om at færdiggøre en politisk aftale i løbet af sommeren 2017.

Efter flere års stilstand i forhandlingerne mellem EU og Mercosur (Argentina, Brasilien, Paraguay, Uruguay) udvekslede parterne den 11. maj 2016 toldtilbud, og den 28. forhandlingsrunde finder sted i starten af juli 2017. Spørgsmålet om liberalisering af handelen med landbrugsvarer vil være et centralt element i forhandlingerne.

EU og Mexico har i juni 2016 påbegyndt forhandlingerne om en modernisering af den eksisterende frihandelsaftale fra 2000. Disse forhandlinger foregår inden for rammerne af forhandlingerne om en opdatering af den overordnede globale økonomiske og politiske samarbejdsaftale mellem parterne.

Kommissionen har den 21. december 2016 fremsat udkast til forhandlingsmandat om eventuelle forhandlinger med Tyrkiet om en modernisering af den eksisterende EU-Tyrkiet toldunion med det formål at forbedre rammevilkårene for handel og investeringer mellem EU og Tyrkiet. Kommissionen har endvidere fremsat udkast til forhandlingsdirektiver, der autoriserer Kommissionen til at indlede forhandlinger med Chile om modernisering af handelsaftalen i den eksisterende EU-Chile associeringsaftale. Desuden forventes det, at

Kommissionen snarligt vil præsentere udkast til forhandlingsdirektiver for indgåelse af nye handelsaftaler med New Zealand og Australien.

Forhandlinger om en regional frihandelsaftale mellem EU og ASEAN¹-landene blev igangsat i 2007, men mangel på fremskridt gjorde, at man besluttede i første omgang at søge handelsliberalisering gennem bilaterale forhandlinger med de enkelte ASEAN-lande. Ambitionen er, at de bilaterale frihandelsaftaler på sigt kan udgøre byggesten til en egentlig EU-ASEAN frihandelsaftale. EU og ASEAN har på et møde den 10. marts 2017 drøftet muligheden for at genoptage de regionale forhandlinger. I forhold til det bilaterale forhandlingsspor besluttede EU og Filippinerne i slutningen af 2015 at igangsætte bilaterale forhandlinger om en frihandelsaftale. Forhandlingerne baserer sig på mandatet for forhandlingerne mellem EU og ASEAN, som også EU's velafsluttede frihandelsforhandlinger med Vietnam tog udgangspunkt i. Ambitionen er en tilsvarende ambitiøs og omfattende aftale. Filippinerne er blandt de største aftagere af landbrugsprodukter fra EU, så en frihandelsaftale vil potentielt være til fordel for EU's landbrugssektor. Ligeledes indledte EU i 2016 forhandlinger med Indonesien om en frihandelsaftale, som potentielt også vil indebære fordele for landbrugssektoren i EU. Tidligere indledte frihandelsforhandlinger med henholdsvis Malaysia og Thailand er p.t. i bero.

Færdigforhandlede frihandelsaftaler

Den første frihandelsaftale i den nye generation af EU's frihandelsaftaler blev indgået med Sydkorea. Aftalen trådte midlertidigt i kraft i juli 2011 og er desuden EU's første handelsaftale med et asiatisk land. Aftalen har medført en afvikling af næsten alle importafgifter i løbet af en 5-årig overgangsperiode frem til 1. juli 2016 og har skabt væsentlige nye muligheder for blandt andet markedsadgang for tjenesteydelser og investeringer.

Den 30. oktober 2016 underskrev EU og Canada en frihandelsaftale (CETA). Europa-Parlamentet godkendte aftalen i februar 2017, og den midlertidige anvendelse af aftalen er nu umiddelbart forestående. Endelig indgåelse af aftalen kræver national ratifikation i hver enkelt EU-medlemsstat. Folketinget tilsluttede sig dansk ratifikation den 1. juni 2017. Aftalen indebærer en omfattende afvikling af toldsatser i såvel EU som Canada og er EU's mest ambitiøse aftale nogensinde. Der er tale om en afvikling af ca. 99 % af alle toldlinjer på begge sider ved aftalens fulde indfasning. Aftalen medfører blandt andet øget markedsadgang for canadisk okse- og svinekød i EU, mens EU omvendt opnår en bedre markedsadgang i Canada for blandt andet mejeriprodukter. Relateret til dette accepterer Canada fremadrettet at yde beskyttelse af et bredt udsnit af EU's prioriterede geografiske indikationer på fødevarerområdet. Der er efterfølgende opnået enighed mellem EU og Canada om reciprocitet i håndteringen af henholdsvis EU's ostekvoter på det canadiske marked og Canadas kødkvoter på det europæiske marked, således at begge kvoter administreres efter et licensbaseret system.

EU og Singapore afsluttede i december 2012 de politiske forhandlinger om en frihandelsaftale, der har været genstand for en sag ved EU-Domstolen på grund af uenighed om kompetencefordelingen mellem EU og medlemsstaterne. I sin udtalelse af 16. maj 2017 slår EU-domstolen fast, at EU ikke kan indgå denne aftale alene uden medlemsstaternes medvirken. Dette skyldes, at aftalen indeholder to elementer, der er delt kompetence mellem EU og medlemsstaterne, nemlig ordningen for tvistbilæggelse mellem investor og stat samt porteføljeinvesteringer.

EU og Vietnam afsluttede i december 2015 forhandlingerne om en omfattende frihandels- og investeringsaftale. Aftalen fjerner blandt andet tolden på stort set alle varer, herunder landbrugsvarer. Samtidig åbnes det vietnamesiske marked for europæiske serviceudbydere på en række områder. Aftalen skal sikre ens spilleregler for europæiske og vietnamesiske virksomheder, sikring af intellektuel ejendomsret, fremme og beskyttelse af investeringer samt etablering af en tvistbilæggelsesmekanisme. Endelig indeholder aftalen bestemmelser, der skal sikre forsvarlige sociale og miljømæssige standarder. Aftalen afventer godkendelse, før den kan træde i kraft.

¹ Brunei, Cambodja, Indonesien, Laos, Malaysia, Myanmar/Burma, Filippinerne, Singapore, Thailand og Vietnam.

I 2013 undertegnede EU en ambitiøs og omfattende frihandelsaftale med Peru og Colombia. Aftalen medfører først og fremmest en eliminering af langt de fleste toldtariffer, samt forpligtelser vedrørende reduktion af tekniske barrierer og beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder mv. Ecuador har siden tilsluttet sig aftalen med foreløbig anvendelse fra 1. januar 2017. Bolivia, der som eneste Andean-land står uden for aftalen, har også mulighed for at tilslutte sig aftalen.

EU og Ukraine afsluttede i december 2011 forhandlingerne om en frihandelsaftale, der er trådt midlertidigt i kraft den 1. januar 2016. EU forhandlede i juli 2013 frihandelsaftaler på plads med Moldova, Armenien og Georgien. Armeniens præsident meldte dog efterfølgende ud, at landet vil tilslutte sig den eurasiske toldunion (anført af Rusland), hvilket fra EU's side betragtes som uforeneligt med en frihandelsaftale mellem EU og Armenien. Aftalerne med Moldova og Georgien har været i midlertidig anvendelse siden 1. september 2014 og trådte fuldt ud i kraft den 1. juli 2016.

Endvidere forhandles om økonomiske partnerskabsaftaler (EPA'er), som også har et udviklingsmæssigt sigte, med forskellige grupperinger af AVS-lande (udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet). Her har EU færdigforhandlet aftaler med henholdsvis en række vestafrikanske lande, herunder Nigeria, SADC (South African Development Community), herunder Sydafrika, samt EAC (East African Community – Burundi, Kenya, Rwanda, Tanzania og Uganda). Den 10. juni 2016 underskrev EU aftalen med SADC. Hertil kommer, at der i samme region tidligere er indgået aftaler med Comorerne, Madagaskar, Mauritius, Seychellerne og Zimbabwe. I Centralafrika er der indtil videre indgået aftale med Cameroun. Herudover er EPA'er med AVS-lande i Caribien (CARIFORUM) og Stillehavet (PACIFIC) allerede iværksat.

WTO-forhandlingerne

Pt. er der ikke klarhed over, hvilke emner, der kommer til at indgå i en eventuel aftale ved WTO's 11. ministerkonference i december 2017. Foreløbig er der ret stor spredning af og usikkerhed om WTO-medlemmernes ambitioner og ønsker på området. Det skal imidlertid understreges, at landbrugsområdet generelt tillægges stor vægt. Det er således opfattelsen blandt mange WTO-medlemmer, at en af forudsætningerne for at opnå en aftale i december 2017 er, at denne indeholder et landbrugselement. Et muligt scenarie er således, at der indgås en aftale om landbrug på et afgrænset område. Et område, der har været nævnt i den sammenhæng, er den såkaldte interne støtte – det vil sige den landbrugsstøtte, der ydes af de enkelte WTO-medlemmer på nationalt niveau. Hvis der opnås en aftale på det område, vil det formentlig indebære, at de enkelte WTO-medlemmers muligheder for at yde støtte til deres landbrugssektorer begrænses noget i forhold i dag.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres, men skal i henhold til TEUF artikel 207, stk. 3 og jf. artikel 218 godkende frihandelsaftaler.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Drøftelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Drøftelsen vil ikke i sig selv berøre beskyttelsesniveauet. Det vurderes, at åbningen af nye markeder og indgåelsen af nye handelsaftaler generelt vil have positive erhvervsøkonomiske og samfundsøkonomiske effekter.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer støtter generelt EU's offensive handelspolitik, hvor der er fokus på indgåelse af frihandelsaftaler med strategisk vigtige markeder. Fokus på eksport er – ifølge Landbrug & Fødevarer – afgørende for at sikre vækst og beskæftigelse i Danmark og i Europa.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at den planlagte TPP-aftale mellem Japan, Canada, Australien, Malaysia, Mexico, Peru, Vietnam, Brunei, Chile, Singapore og New Zealand uden om USA – foruden en evt. USA-Japan-aftale - lægger pres på EU for at indgå flere bilaterale handelsaftaler. Særlig vigtig er en ambitiøs frihandelsaftale mellem EU og Japan. Potentialet knytter sig ikke mindst til en bedre markedsadgang for svinekød, fjerkræ og mejeri. Det ser ud til, at USA gennem TPP ville have fået en rigtig god aftale om markedsadgang til Japan. Det er helt essentielt, at EU som minimum får samme markedsadgang som USA på kødområdet, da man ellers står til at miste store markedsandele. Den danske mejerisektor ser et potentiale ved bedre markedsadgang til Japan, blandt andet på grund af den demografiske udvikling i den japanske mejerisektor og en stigende efterspørgsel på mejeriprodukter i landet. Den danske fjerkræsektor har historisk haft en stabil om end mindre eksport til Japan, som vurderes at kunne øges ved fjernelse af toldsatserne.

Landbrug & Fødevarer ser det desuden som vigtigt, at der bliver skabt markedsadgang, fx i form af veterinære certifikater, til lande i Sydamerika, herunder de lande som EU har indgået frihandelsaftaler med (Chile, Peru, Colombia og de centralamerikanske lande). Landbrug & Fødevarer noterer med tilfredshed at der er nu blevet åbnet for fersk/frosset svinekød til både Colombia og Chile. Landbrug & Fødevarer finder det meget vigtigt, at eksempelvis Brasilien viser reel handlingsvilje, når det handler om at få adgang til det brasilianske marked. Brasilien har en markant eksport til EU af fjerkræ- og oksekød, ca. 450.000 tons fjerkrækød og 150.000 tons oksekød årligt, hvorimod EU ikke har nogen adgang af nævneværdig karakter til Brasilien. Særligt har mejerisektoren - under forudsætning af at handelshindringerne løses - offensive interesser på markedet. Endelig fremhæver Landbrug & Fødevarer, at enhver fremgang i EU's forhandlinger med MERCOSUR bør betinges af reel fremgang i EU's adgang til det brasilianske marked. Den danske (og EU's) fjerkræsektor kan dog ikke støtte, at der gives yderligere indrømmelser i form af yderligere kvoter for fjerkrækød til EU, da øget markedsadgang for MERCOSUR og særligt Brasilien vil begrænse muligheden for at tildele yderligere fjerkrækvoter i frihandelsaftaler med andre lande.

Landbrug & Fødevarer lægger vægt på, at den konstruktive dialog med USA inden for rammerne af TTIP-forhandlingerne genoptages. Dialogen må ske på grundlag af videnskabelige standarder af de forskellige reguleringstilgange i henholdsvis EU og USA. Herunder påpeges fra dansk fjerkræsektors side, at der i forhandlingerne bør tages særligt hensyn til EU's forsigtighedsprincip og følsomme sektorer, hvor EU allerede har givet væsentlige importindrømmelser i WTO eller som er særligt økonomisk konkurrenceudsatte på grund af forskellige lovbestemte produktionsmetoder. Generelt bør enhver frihandelsaftale indgået af EU med tredjelande være omfattet af en "single pocket"-tilgang i WTO-regi, der sikrer, at EU's handelsindrømmelser i form af nye eller større importtarifkvoter indgår med fuld effekt i fremtidige WTO-forhandlinger om yderligere liberalisering af den globale handel. Ydermere finder Landbrug & Fødevarer det vigtigt, at arbejdet med frihandelsforhandlinger i Sydøstasien, både i forhold til ASEAN-blokken som helhed og de bilaterale bevægelser mod forhandlinger med Indonesien og Filippinerne, prioriteres, da der her findes et stort yderligere potentiale for blandt andet dansk mejerieksport. Slutteligt finder Landbrug & Fødevarer, at den kommende genforhandling af EU-Mexico frihandelsaftalen er en vigtig mulighed for blandt andet dansk mejerierhverv for at sikre bedre markedsadgang til højprioritetsmarkedet. Den nuværende importtold på for eksempelvis svinekød fra EU til Mexico er på 20-60 % samtidig med at Canada og USA i kraft af NAFTA-aftalen har nul told. Dette kan erhvervet ikke konkurrere med, hvorfor en fjernelse af tolden er helt central i de nuværende forhandlinger om en "revideret" aftale med Mexico.

DyreværnsOrganisationernes SamarbejdsOrganisation (DOSO) henstiller til, at dyrevelfærd indføres som et kardinalpunkt i samtlige internationale handelsaftaler således, at EU (de enkelte medlemsstater) har frihed til at fravælge import af animalske produkter, der ikke mindst lever op til EU's egne regler for dyrevelfærd. DOSO mener, at internationale handelsaftaler skal modvirke handel med og i særdeleshed transport af levende dyr til fordel for handel med kroppe og forarbejdede produkter.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er fra en del andre medlemslande fokus på de negative konsekvenser ved en øget global samhandel med fødevarer.

Regeringens generelle holdning

Fra dansk side vil man tage Kommissionens orientering til efterretning, idet omfattende og ambitiøse frihandelsaftaler generelt er i Danmarks interesse som et vigtigt skridt på vejen til at opnå adgang til en række store markeder med deraf følgende forøgede eksportmuligheder og vækst i Danmark. Endvidere kommer handelsliberalisering generelt danske forbrugere til gode i form af lavere priser og større udvalg af varer og tjenesteydelser.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 23. januar 2017, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 12. januar 2017.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14.-15. november 2016, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. november 2016.

Sagen har været forelagt skriftligt for Folketingets Europaudvalg forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18. juli 2016, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. juli 2016.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. februar 2016 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15. februar 2016, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. februar 2016.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

4. Forenkling af den fælles landbrugspolitik KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

Resumé

Formandskabet har lagt op til en drøftelse af status på forenkling af den fælles landbrugspolitik som opfølgning på rådskonklusionerne om forenkling af den fælles landbrugspolitik vedtaget på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11. maj 2015. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. juli 2017 med henblik på orientering og udveksling af synspunkter.

Baggrund

Kommissionen har forenkling af den fælles landbrugspolitik som prioritet i 2015-2017. Desuden har det estiske formandskab forenkling som en prioritet i deres formandskabsperiode. Fokus forventes at være en opfølgning på rådskonklusionerne om forenkling af den fælles landbrugspolitik vedtaget på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11. maj 2015.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. juli 2017 med henblik på orientering og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11. maj 2015 blev der vedtaget rådskonklusioner om forenkling af den fælles landbrugspolitik. Rådskonklusionerne anbefaler fokus på forenklingstiltag, som kan gennemføres via Kommissionens gennemførelsesbestemmelser, retningslinjer, udveksling af erfaringer mellem medlemssta-

ter mv. Først efter de første års erfaringer med landbrugsreformens implementering lægges der i konklusionerne op til ændringer i basisakterne. Rådet ønsker regelmæssig overvågning af fremskridt på forenkling og inviterede derfor Kommissionen til at fremlægge de første forenklingsinitiativer i efteråret 2015. Derudover forpligtede Rådet sig til i 2016 at vurdere status og fremskridt på området på basis af Kommissionens bidrag. Det forlyder, at Kommissionen vil udarbejde en statusrapport om gennemførte forenklingsinitiativer for perioden 2015-2017.

Forenkling af den fælles landbrugspolitik er en del af Kommissionens arbejdsprogram for 2015, 2016 og 2017. Derudover var forenkling af landbrugspolitikken en hovedprioritet i Kommissionsformandens hydebrev til landbrugskommissæren fra 2014, hvoraf det fremgår, at der skal være særlig opmærksomhed på nærhedsprincippet, fleksibilitet og forenkling i forbindelse med gennemførelse af landbrugsreformen.

Kommissionen har formuleret tre principper for forenklingsovelsen:

- Politiske beslutninger fra 2013-reformen ændres ikke. Forenklingforslag skal fokusere på de elementer, som kan ændres inden for rammerne af den nuværende politiske ramme.
- Forenklingforslag skal ikke føre til en svækkelse af forsvarlig økonomisk forvaltning eller til en stigning i fejl i udbetaling af landbrugsudgifter; og
- Der bør gives prioritet til de områder, hvor landmænd og andre tilskudsmodtagere er mest berørt, og hvor de fleste ville nyde godt af en reduktion af den administrative byrde.

Fokus for Kommissionen er i udgangspunktet forenkling for den enkelte landmand.

Kommissionen har i perioden 2015-2016 gennemført visse forenklingstiltag af den fælles landbrugspolitik. Kommissionen har for direkte betalinger gennemført en række forenklingstiltag, herunder at give medlemsstaterne mulighed for at udskyde ansøgningsfristen, småjusteringer af de grønne krav, herunder at landmænd kan anvise erstatningsarealer i forbindelse med opfyldelse af deres forpligtelse under de grønne krav. Endvidere har Kommissionen gennemført lempeligere sanktionsregler (inklusive rabat for førstegangsovertrædere ved en såkaldt "gult kort"-ordning). Endvidere har Kommissionen i juni 2017 med effekt fra 2018 gennemført et sprøjteforbud på visse miljøfokusområder, samt flere mindre ændringer, der hovedsageligt har teknisk karakter med sigte på forenkling og tydeliggørelse af eksisterende regler.

Når det gælder landdistriktspolitikken, har Kommissionen ikke fremlagt forenklingforslag, der imødekommer rådskonklusionerne fra maj 2015. Her lagde Rådet vægt på, at kravene til landdistriktsprogrammer samt overvågning og evaluering heraf skulle forenkles, og at der ikke skulle stilles krav, der går udover, hvad der følger af forordningen. Derudover lagde Rådet vægt på, at reglerne for landdistriktsprogrammer i højere grad skulle harmoniseres med de øvrige struktur- og investeringsfonde (ESI). Endelig var ønsket, at det ikke skulle være nødvendigt med separate statsstøttegodkendelser for landdistriktsordninger.

Der er kun gennemført få foreklinger af reglerne for landdistriktspolitikken. Med ændringen af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 808/2014 i 2016 er der sket en lempelse af informationsforpligtelsen (det såkaldte plakatkrav), så det herefter er op til medlemsstaterne selv at beslutte, hvorvidt plakatkravet skal omfatte arealordningerne. Desuden er tærsklen for et eventuelt krav forhøjet. Informationsforpligtelsen gælder dog fortsat for investeringsstøtteordningerne. På andre områder har Kommissionen stillet visse forenklingforslag for landdistriktsprogrammer og de øvrige ESI-fonde som en del af omnibusforslaget (KOM(2016)605), der dog ikke er vedtaget endnu.

Vedrørende den fælles markedsordning omfattede rådskonklusionerne af den 11. maj 2015 en fjernelse af overflødige rapporteringskrav, forenkledede markedsføringsstandarder, en forenkling af reglerne for operationelle programmer og producentorganisationer på frugt og grønt området, en forenkling af reglerne vedrørende kriseforanstaltninger, herunder vedrørende intervention og privat oplagring samt en forenkling af

reglerne vedrørende handelsmekanismer. Kommissionen har fremlagt forslag på disse områder, som har været under forhandling siden 2015, men endnu ikke er endeligt afsluttede.

For så vidt angår de horisontale regler for den fælles landbrugspolitik er der sket en ændring i forhold til, hvordan størrelsen af et tilbagebetalingskrav mod en medlemsstat, som følge af en underkendelse, skal fastsættes. Det er blevet muligt for medlemsstaterne at få nedsat den procentdel af støtten, der skal tilbagebetales. Det kan ske, når en medlemsstat kan fremlægge objektive kriterier der godtgør, at den procentvise nedsettelse bør være mindre, end det Kommissionen har foreslået.

Parallelt hermed har Kommissionen i forbindelse med omnibus-forslaget (KOM(2016)605), som er fremlagt i forbindelse med midtvejsevalueringen af den flerårige finansielle ramme foreslået visse ændringer i nogle af basisforordningerne for den fælles landbrugspolitik. Disse tager dog primært sigte på at udvide mulighederne i landdistriktspolitikken for støtte af risikostyring, og at kravet om aktiv landmand gøres frivillig at anvende for medlemsstaterne.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Sagen har ikke statsfinansielle, administrative, lovgivningsmæssige eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. En eventuel kommende forenkling af landbrugspolitikken vil kunne få positive statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer fastslår, at reglerne for EU's landbrugspolitik er meget komplekse. Komplexiteten er ifølge Landbrug & Fødevarer blevet endnu større efter ikrafttrædelsen af de nuværende regler, herunder ikke mindst de grønne krav. Komplexiteten gør det svært for landmænd og virksomheder at overskue de mange regler. I mange tilfælde oplever landmanden for eksempel, at det bliver administrativt fastsatte datoer og frister, der bliver styrende for markbruget, og at landmænd er nødt til at gå på kompromis med godt landmandskab for at overholde regler.

Derudover påpeger Landbrug & Fødevarer, at der er enorme administrative omkostninger forbundet med at få lavet selve ansøgningen om støtte, hvor der stilles krav om et meget højt detaljeringsniveau. Ofte er landmænd nødsaget til at betale konsulenter for at udfærdige ansøgningen og lave småjusteringer, hvor administrationsomkostningerne langt overstiger de støttebeløb, der flyttes rundt på. Dette er ikke mindst tilfældet, når flere forskellige tilskudsordninger skal fungere sammen på samme areal.

På den baggrund mener Landbrug & Fødevarer det er helt centralt at få forenklet reglerne for EU's fælles landbrugspolitik. Som det fremgår af høringsnotatet, har Kommissionen iværksat en række initiativer for at forenkle EU's landbrugspolitik. Der er i den forbindelse sket forenkling på enkelte områder, men det generelle billede set med danske landmænds øjne er ifølge Landbrug & Fødevarer fortsat, at der ikke for alvor er sket markant og gennemgribende forenkling af reglerne.

Tvært imod hævder Landbrug & Fødevarer at der opleves opstramninger og større kompleksitet, for eksempel i forbindelse med indførelsen af et forbud mod at anvende plantebeskyttelsesmidler på visse miljøfokus-

områder fra 2018, og der opleves forsinkelser af sagsbehandling og udbetaling af økologisk arealtilskud, blandt andet som følge af stigende krav til nøjagtighed i kortmaterialet.

På den baggrund vil Landbrug & Fødevarer opfordre regeringen til at lægge vægt på, at der skabes reel forenkling som kan mærkes for både landmænd og virksomheder.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Hovedparten af medlemsstaterne finder, at den fælles landbrugspolitik er blevet alt for kompleks, hvorfor der er et stort behov for enklere regler på kort og langt sigt.

Danmark, Sverige, Finland, Estland, Letland og Litauen præsenterede på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 3. april 2017 en række fælles forslag til forenkling, hvilket fik bred opbakning fra andre medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder det hensigtsmæssigt, at formandskabet med drøftelsen kan adressere det fortsatte behov for forenkling. Fra regeringens side er der fokus på proportionalitet mellem kontrolkravene og den reelle risiko for EU-budgettet. Regeringen arbejder for at få indført enklere regler for gennemførelse og kontrol af de grønne krav til den direkte støtte, programmering under landdistriktspolitikken, rapportering til Kommissionen samt administration og kontrol af areal- og projektstøtteordninger under landdistriktspolitikken.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Rapport om miljøfokusområder har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 31. marts 2017 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 3. april 2017, jf. samlenotat oversendt den 23. marts 2017.

Rådskonklusionerne om forenkling af den fælles landbrugspolitik har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. maj 2014 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 11. maj 2015, jf. samlenotat oversendt den 30. april 2015.

5. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter KOM(2014)180

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. juni 2017. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til en ny økologiforordning. Forslaget lægger op til at fjerne en stor del af de undtagelsesmuligheder, der er i dag, og til øget harmonisering. Der lægges samtidig op til, at kontrollen skal være mere produktorienteret og risikobaseret end i dag bortset fra, at detailbutikker ikke længere skal kunne undtages fra økologikontrol. Der indføres krav om indførelse af et miljøforvaltningssystem på større fødevarer- og fodervirksomheder. Muligheden for at kunne anvende nationale logoer og nationale storkøkkenregler opretholdes. Som et led i tilpasningen til Lissabontraktaten får Kommissionen tillagt beføjelser til udmøntning, dels ved gennemførelsesretsakter med komitéprocedurer, dels ved delegerede retsakter. Forslaget strammer kravene til økologiske produkter, som er importeret fra tredjelande. Produkterne skal med forslaget fremover opfylde bestemmelser, som er identiske med nærværende forslag om en ny økologiforordning. Dog kan der indgås egentlige handelsaftaler med tredjelande, der er baseret på ækvivalente regler. Forordningsforslaget ledsages af en handlingsplan og et oplæg til at give Kommissionen mandat til at forhandle økologi-handelsaftaler med tredjelande. Forslaget forventes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark eller resten af EU. Rådet vedtog den 16. juni 2015 en generel indstilling. Europa-

Parlamentet har den 13. oktober 2015 vedtaget deres ændringsforslag. Der blev den 28. juni 2017 opnået foreløbig enighed om et kompromis mellem formandskabet, Europa-Parlamentet og Kommissionen i tri-logforhandlingerne. Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet(landbrug og fiskeri) den 17.-18. juli 2017 med henblik på politisk enighed.

Baggrund

Kommissionen har den 24. marts 2014 fremlagt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter, handlingsplan for økologi samt henstilling om økologiaftaler med tredjelande. Forordningsforslaget er modtaget i en dansk sprogudgave fra Rådssekretariatet den 25. marts 2014.

Forordningsforslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet(landbrug og fiskeri) den 17.-18. juli 2017 med henblik på politisk enighed.

Formål og indhold

Forslaget fokuserer på øget brug af de økologiske principper. Dette udmøntes ved, at produktionen i højere grad skal baseres på økologiske råstoffer og hjælpestoffer, og ved at mange af de nuværende undtagelsesmuligheder fjernes. Det vil blandt andet berøre områder som brugen af ikke-økologiske frø, indsættelse af ikke-økologiske dyr, anvendelsen af ikke-økologisk foder og nationalt udstedte tilladelser til at bruge op til 5 % ikke-økologiske landbrugsingredienser i fødevarer, og muligheden for at have samtidig drift og for at få nedsat omlægningstiden i særlige tilfælde. Forslaget giver endvidere adgang til at lade kvæg opstalde i bindestalde, når der er tale om mikrovirksomheder. Overgangsordninger forventes fastsat af Kommissionen.

Forslaget indebærer, at der indføres grænseværdier for utilsigtede pesticidrester i økologiske produkter. Overskrides disse grænseværdier, kan produktet ikke markedsføres som økologisk. Dermed vil kontrollen bevæge sig fra at være procesorienteret (kontrol af forhold, der indgår i den samlede produktionskæde) til at være mere produktorienteret (kemiske analyser).

Med forslaget udvides forordningens anvendelsesområde fra alene at omfatte varer på Traktatens bilag I, herunder fødevarer, til yderligere at omfatte visse andre relaterede fødevarer- og landbrugsprodukter, som for eksempel havsalt og pollen. Desuden får Kommissionen beføjelser til via delegerede retsakter at supplere og udvide forordningens anvendelsesområde.

Muligheden for at kunne anvende nationale logoer og nationale storkøkkenregler opretholdes.

Kontrolbestemmelserne bliver flyttet til kontrolforordningen (rådsforordning 882/2004), hvorefter Kommissionen bemyndiges til at fastlægge særlige kontrolfrekvenser, som differentieres ud fra en risikovurdering. Forslaget giver ikke, som i den nuværende forordning, medlemsstaterne mulighed for nationalt at fritage detailbutikker, der alene forhandler, men ikke tilbereder økologiske fødevarer, fra kontrol. Virksomheder, der distribuerer økologiske produkter anmeldes særskilt og omfattes af særskilt økologikontrol. Kravet om kontrol af input/output-balance (dokumentationen af, at der er balance mellem indgående og udgående mængder af økologiske varer på virksomhederne) fjernes. Det samme gælder muligheden for at foretage en stikprøvevis krydskontrol af overensstemmelse af mængderegistreringerne hos leverandører og aftagere.

Med forslaget indføres krav om udarbejdelse af et miljøforvaltningssystem på større fødevarer- og fodervirksomheder.

Forslaget strammer kravene til økologiske produkter, som er importeret fra tredjelande. Produkterne skal med forslaget fremover opfylde bestemmelser, som er identiske med nærværende forslag om en ny økologi-

forordning. Størstedelen af importen baseres i dag på krav om ækvivalens med EU-reglerne. Fremadrettet forventes ækvivalensbetingelser på import kun anvendt for de tredjelande, som EU indgår økologi-handelsaftaler med.

For små primærproducenter bliver der mulighed for at blive gruppeautoriseret. Forslaget indebærer, at Kommissionen får tillagt beføjelser til udmøntning, dels ved gennemførelses-retsakter med komitéprocedurer, dels ved delegerede retsakter.

Formandskabets ændringsforslag

Det italienske formandskab fremlagde i december 2014 et kompromisforslag for forslagens artikel 1-19, der trækker i retning af bestemmelserne i den eksisterende rådsforordning 834/2007, idet muligheden for samtidig drift tillades og mange af de nugældende undtagelses- og fleksibilitetsregler opretholdes. Derved lægger kompromisforslaget op til, at det fortsat er muligt at anvende ikke-økologiske frø og avlsdyr, at få nedsættelse af omlægningstiden, og opretholde den nuværende mulighed for at anvende ikke-økologisk foder. Endvidere opretholdes de nuværende krav til selvforsyningsgrad for foder og omlægningsfoder. Herudover indeholder kompromisforslaget den nuværende mulighed for nationalt at udstede tilladelser til at bruge op til 5 % ikke-økologiske landbrugsingredienser i fødevarer. Kompromisteksten lægger op til en skærpelse, idet kun bedrifter med mindre end 50 kvæg kan anvende bindetalde. Med kompromisteksten udgår kravet om udarbejdelse af miljøforvaltningssystemer for større fødevarer- og fodervirksomheder.

Det lettiske formandskab fremlagde i foråret 2015 yderligere kompromisforslag.

Anvendelsesområdet foreslås fastholdt som nuværende produktkategorier i økologiforordningen, dog suppleret med enkelte produkter, som for eksempel gær, kork, vinblade, palmehjerter, humleskud, uforarbejdede huder samt silke, rå uld og - bomuld. Havsalt fjernes samtidigt fra listen. Desuden delegeres det til Kommissionen at supplere anvendelsesområdet, dog alene med produkter, der har en tæt forbindelse til landbrugsmæssige produkter.

I forhold til at afgrænse, hvilke primærproducenter, der vil kunne blive gruppeautoriseret foreslås, at medlemsstaterne kan vælge mellem en omsætningsgrænse på 25.000 €, et standardudbytte på 15.000 €, eller en hektargrænse på 5 hektar, eller en kombination af disse. Kommissionen skal ved gennemførelsesbestemmelser fastsætte yderligere specifikke krav for blandt andet produktkategorier og afstandskrav. Gruppecertificering dækker også alge- og akvakultur-brug.

En specifik grænseværdi for utilsigtede pesticidrester i økologiske produkter erstattes af, at en sådan tilstedeværelse skal undersøges i forhold til at fastslå kilden til tilstedeværelsen og for at tage stilling til, om produktet fortsat kan mærkes som økologisk. Samtidigt udvides det til at dække forekomst af utilsigtede produkter/stoffer og ikke kun pesticidrester. Der lægges desuden op til, at der skal udarbejdes fælles krav til både analysemetoden og vurderingen af den konstaterede forekomst. Herunder de kriterier, der skal lægges til grund for, hvornår et produkt med en utilsigtet forekomst skal nedklassificeres eller kan bevare den økologiske status. Herudover skal medlemsstaterne årligt indberette om fundne kontamineringer og tilhørende sagsopfølgning med henblik på, at Kommissionen med udgangen af 2020 skal udarbejde en rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om disse fund samt, hvis relevant, forslag til specifikke grænseværdier. Den oprindeligt foreslåede kompensationsordning udgår af forslaget.

Der lægges endvidere op til en opblødning i forhold til, at for eksempel uddannelsesinstitutioner, forskningsvirksomheder, planteskoler og frøformeringsvirksomheder dels kan dyrke samme plantesorter, og at der for fiskeyngel og avlscentre ikke er krav om forskellige dyrearter på samme enhed (blandet produktion).

Det er foreslået præciseret, at det fortsat kan tillades, at der foretages operative indgreb på dyr, når det sker af hensyn til dyrevelfærd eller personalets sikkerhed. Halekupering, næbtrimning og afhorning anføres.

Kompromisteksten viderefører status quo i forhold til, at ikke-økologiske dyr under visse forudsætninger og i en begrænset del af året kan afgræsse økologiske arealer.

I forhold til importspørgsmålet ændres der ikke på, at importsystemet hovedsageligt skal baseres på identisk regelefterlevelse (compliance). Dog kan Kommissionen tage hensyn til særlige klimatiske og lokale forhold ved udarbejdelse af reglerne for indholdet af importcertifikaterne.

Det lettiske formandskab lægger op til, at kontrolbestemmelserne flyttes fra kontrolforordningen til økologiforordningen. Der lægges endvidere op til flere ændringer af kontrolbestemmelserne, heriblandt skal kontrollens fokus og tilsynsfrekvensen fastlægges ud fra en risikobaseret tilgang. Det vil sige baseret på parametre som; virksomhedsstørrelse, virksomhedstype- og struktur, sammenblandingsfare og tidligere overtrædelser. Der foreslås ligeledes retningslinjer for, hvornår økologiske produkter skal nedklassificeres. Der introduceres en årlig verifikation af overholdelsen af økologireglerne. Denne verifikation skal som hovedregel foretages på et fysisk kontrolbesøg, men kan også være en dokumentkontrol på lavrisikovirksomheder. Alle virksomheder skal dog kontrolleres fysisk mindst hver 30. måned.

Kompromisteksten introducerer gennemførelsesbestemmelser på langt flere områder end det oprindelige forslag fra Kommissionen, der i vidt omfang indeholdt beføjelser til Kommissionen i form af delegerede retsakter. Kommissionen har dog fortsat en delegation til at fastsætte detaljerede produktionsregler på områder, hvor der endnu ikke er fastlagt økologiske detaljeregler på fællesskabsniveau. Der sikres mulighed for, at nationale regler kan anvendes i en overgangsperiode.

Rådets generelle indstilling

Rådet vedtog på baggrund af kompromisforslaget fra det lettiske formandskab den 16. juni 2015 en generel indstilling. Kompromisforslaget blev i den forbindelse justeret i forhold til spørgsmålet om årlig kontrol, hvor det blev præciseret, at kontrolfrekvensen for aflæggelse af fysiske kontrolbesøg mindst skal ske hver 30. måned. Under forudsætning af, at det krav overholdes, kan medlemsstater, for lavrisikoperatører, fravælge at gennemføre en årlig fysisk kontrol. Kompromisforslaget blev suppleret med en fælles definition af lavrisikoperatører.

Endvidere blev kompromisteksten fra det lettiske formandskab korrigeret i forhold til, at der ikke indføres en særlig grænseværdi for pesticidrester og ikke-tilladte stoffer i økologiske produkter. Justeringen medfører, at der blev adgang for medlemsstater, der har indført en sådan grænseværdi, til at opretholde den indtil 31. december 2020. Endeligt skal der foreligge en rapport om håndteringen af fund af pesticidrester og ikke-tilladte stoffer senest i 2020. Herudover blev kompromisforslaget vedtaget som Rådets generelle indstilling.

Trilogforhandlinger mellem Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen

På basis af Rådets generelle indstilling gav medlemsstaterne den 9. november 2015 formandskabet mandat til at indlede trilogforhandlinger med Europa-Parlamentet og Kommissionen. Trilogforhandlingerne er på nuværende tidspunkt ikke afsluttet. Der arbejdes særligt på at finde løsninger på spørgsmålet om import, indførelse af en grænseværdi, kontrol og strukturen i lovgivningen.

Det nederlandske formandskab fremlagde i marts 2016 et konkret ændringsforslag på import, som giver en smule mere smidighed i forhold til både Kommissionens forslag og til Rådets generelle indstilling. Import vil dog fortsat bygge på principperne i Kommissionens oprindelige forslag. Det vil sige, at import skal ske via identisk regelopfyldelse, dog suppleret med særlige handelsaftaler indgået for de vigtigste af EU's handelspartnere baseret på ækvivalensprincipper. De kontrolorganer som er godkendt under ækvivalenssystemet i dag vil blive udfaset over 5 år. Ændringsforslaget giver også Kommissionen adgang til i en 2-årig periode at tillade visse økologiske produkter og stoffer i produktionen i tredjelande, der ikke kan opfylde kravet om identisk regelopfyldelse.

Hverken Rådet eller Europa-Parlamentet ønsker at indføre en særlig pesticidgrænseværdi for økologiske produkter. Kommissionen ønsker, at der i det mindste bliver indført en aktionsgrænseværdi, som udløser, at en given sag skal undersøges nærmere.

Vedrørende kontrol er forhandlingerne om kontrolforordningen afsluttet med det resultat, at økologikontrolkravet bevares i økologiforordningen og med en kortfattet artikel om økologikontrol i kontrolforordningen, som dog ikke omhandler selve frekvensen af kontrollen.

I forhold til spørgsmålet om årlig kontrol, var der i Rådets generelle indstilling lagt op til at der højest måtte gå 30 måneder mellem et fysisk kontrolbesøg, men hvor medlemsstaterne kan vælge at opretholde årlig kontrol for alle producenter. I det nyeste kompromisforslag fra det nederlandske formandskab foreslås som udgangspunkt en årlig kontrol. Producenter der opfylder visse risikokriterier, blandt andet opnår tre på hinanden følgende kontrolbesøg uden anmærkninger, får status som lavrisikoproducenter, hvor der ikke må gå mere end 24 måneder mellem et fysisk kontrolbesøg.

Med hensyn til kontrol af detailbutikkerne lægges der på nuværende tidspunkt op til, at kun handel med færdigpakkede fødevarer undtages for økologikontrol. I modsætning til i dag, hvor detailbutikker der forhandler ikke færdigpakkede økologiske produkter, for eksempel uemballeret frugt og grønt, også kan undtages for økologikontrol.

Diskussionen om strukturen i forslaget har under slovakisk formandskab udviklet sig i en retning, der peger mere i retning af at lade flere bestemmelser være formuleret direkte i basisforordningen. Det vil medføre, at antallet af delegationer til Kommissionen reduceres. Der vil fortsat være detailregler, som skal fastlægges via gennemførelsesbestemmelser (delegation til Kommissionen eller som gennemførelsesretsakt).

Specifikt for akvakultur lægges der nu op til, at muligheden for at bruge op til 50 % ikke-økologisk yngel forlænges 3 år til 31. december 2019. Myndighederne skal dog autorisere anvendelsen, der er betinget af at de nationale databaser for økologisk yngel er afsøgt. Derudover er der også en række andre tekniske spørgsmål, primært foranlediget af Europa-Parlamentets interesser, som har været diskuteret i løbet af det slovakiske formandskab. Se her afsnit under Europa-Parlamentets udtalelser.

Det nederlandske formandskab lykkedes ikke med at afslutte forhandlingerne inden den 1. juli 2016.

Det nuværende maltesiske formandskab fremsatte i februar 2017 en ny kompromistekst. Denne indeholder blandt andet ikke krav om nationale grænseværdier for pesticider, men åbner op for, at disse kan indføres på nationalt niveau. Kompromisforslaget indeholder endvidere krav om årlig verifikation af de økologiske regler samt krav om, at der maksimalt må gå 24 måneder mellem 2 kontrolbesøg. Hvad angår salg af økologiske produkter i detailhandlen, indeholder kompromisteksten et krav om butikker, der sælger uindpakkede økologiske produkter skal lade sig registrere. Endelig indeholder teksten en imødekommelse af Europa-Parlamentets ønske om at al økologisk væksthusproduktion skal foregå i bundjord. Kompromisteksten indeholder dog en undtagelse for dette krav såfremt væsentlige dele af en medlemsstats areal ligger nordligere end den 56. breddegrad (dette omfatter Danmark, Sverige, Finland, Estland, Letland og Litauen).

Formandskabets reviderede kompromistekst fra april 2017, indeholder derudover blandt andet skærpede krav til kontrol med uindpakkede produkter i detailhandlen samt visse ændringer i kontrolreglerne. Der foreslås en bagatelgrænse på 5.000 kilo eller 20.000 €, der undtager for systematisk økologikontrol, når der forhandles uindpakkede økologiske produkter. Medlemsstaterne kan selv fastsætte en lavere bagatelgrænse.

Formandskabets seneste reviderede kompromistekst fra maj 2017 opretholder adgangen til, at medlemsstater selv kan fastsætte økologi grænseværdier for uønskede stoffer samt endvidere selv kan vælge at indføre tiltag til at begrænse muligheden for kontaminering med uønskede stoffer.

Der gives adgang til, at medlemsstaterne får øget valgfrihed i forhold til at fastsætte kriterier for gruppecertificering. Kriterier om en omsætningsgrænse på 25.000 €, et standardudbytte på 15.000 €, eller en hektargrænse på 5 hektar, udvides med et kriterium om udgifter til certificering, der overstiger 2 % af omsætningen eller af standardindtjeningen.

Kravet om, at væksthushproduktion skal foregå i bundjord videreføres sammen med en undtagelse for dette krav såfremt væsentlige dele af en medlemsstats areal ligger nordligere end den 56. breddegrad (dette omfatter Danmark, Sverige, Finland, Estland, Letland og Litauen, hvilket svarer til Nordzonen i pesticidforordning nr. 1107/2009), dog med krav om, at der skal være et højt indhold af jord i dyrkningsmediet (50-80 %).

Der lægges op til, at undtagelsesbestemmelserne, som giver adgang til at bruge ikke-økologisk plantemateriale eller dyr i produktionen, udfases over 15 år.

Der lægges op til, at der indføres lempeligere krav til heterogent plantemateriale og økologisk plantemateriale i forhold til afprøvningen af materialet. En væsentlig andel af kravene skal indføres via sortsbeskyttelsesdirektiverne.

Der lægges op til, at der kan tilsættes vitaminer, mineraler med videre til økologisk baby mad og økologiske tilskudsprodukter til børn.

Kommissionens forslag om, at økologikontrolbestemmelserne skal flyttes fra økologiforordningen til kontrolforordningen (rådsforordning 882/2004), er som følge af resultatet af forhandlingerne om kontrolforordningen opretholdt i økologiforordningen.

Foreløbigt kompromis

Der blev den 28. juni 2017 opnået foreløbig enighed om et kompromis mellem formandskabet, Europa-Parlamentet og Kommissionen i trilogforhandlingerne. Der udestår en formel godkendelse af kompromiset i både Rådet og Europa-Parlamentet. Forhandlingerne skete på basis af en revideret kompromistekst fra formandskabet, der i store træk blev fastholdt i det foreløbige kompromis mellem formandskabet, Europa-Parlamentet og Kommissionen i trilogforhandlingerne. Der er følgende hovedelementer:

- I forhold til håndteringen af pesticidrester blev der i store træk fastholdt status quo i forhold til den nuværende forordning. Kommissionen skal senest i 2024 fremlægge en rapport om emnet eventuelt ledsaget af forslag.
- På spørgsmålet om afgrænsede bede i drivhuse kan de eksisterende anlæg i Danmark, Sverige og Finland fortsætte produktionen til 2027, hvor Kommissionen i mellemtiden skal fremlægge en rapport om emnet eventuelt ledsaget af forslag.
- Der blev ikke foretaget justeringer i kompromisteksten om kontrol af detailhandlen.
- De nuværende bestemmelser for fjerkræbedrifter og fjerkræflokke blev stort set opretholdt.
- Der blev foretaget en række mindre justeringer i forhold til for eksempel midlertidige nationale regler for hønniker.
- I forhold til muslingeproduktion er der ikke foretaget nye ændringer i den seneste kompromistekst.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets landbrugsudvalg har den 13. oktober 2015 vedtaget deres ændringsforslag.

Europa-Parlamentets ændringsforslag indeholder forslag om at opretholde en årlig fysisk kontrol. Deres forslag indeholder ikke krav om at indføre en særlig grænseværdi for pesticidrester i økologiske produkter, men lægger op til en harmonisering af undersøgelsesproceduren.

Europa-Parlamentets forslag ændrer ikke væsentligt i forhold til spørgsmålet om import, der i lighed med både Kommissionens og Rådets generelle indstilling, grundlæggende baseres på identisk regelopfyldelse

(compliance), og kun ved særlige handelsaftaler opretholder import efter ækvivalensprincippet. Dog indeholder Europa-Parlamentets mulighed for en yderligere 2-årig forlængelse for særlige produkter, der ikke kan opfylde en identisk regelopfyldelse og vil kunne blive en mangelvare på markedet.

Europa-Parlamentet lægger op til, at anvendelsesområde fastlægges i basisretsakten, men med mulighed for, at Kommissionen via delegerede retsakter kan supplere anvendelsesområdet med landbrugsrelaterede produkter. Europa-Parlamentet lægger også op til, at storkøkkener skal omfattes af anvendelsesområdet og dermed harmoniseres.

Europa-Parlamentet lægger desuden generelt op til at videreføre fleksibilitet i forhold til produktionsreglerne. De lægger dog op til, at der fastsættes detailregler på husdyrområdet direkte i basisretsakten og via delegation til Kommissionen.

Europa-Parlamentet foreslår blandt andet at stramme mulighederne for operative indgreb i forhold til gældende regler. Derved vil kun afhorning af kvæg og halekupering af får tillades. Det ser det ud til, at der muligvis kan opnås enighed om en sådan opstramning. Det vil i givet fald betyde, at der ikke længere kan klippes haler på svin eller næbtrimmes høner.

I forhold til bindetalde foreslår Europa-Parlamentet som et kompromis, at der alene tillades opstaldning af kvæg i bindetalde, hvis dyreantallet er maksimalt 50 dyr inklusiv opdræt. Dette er en opstramning i forhold til Rådets generelle indstilling.

Europa-Parlamentet foreslår, at der skal indføres et loft over besætningsstørrelser for svin og fjerkræ, der har indtil videre ikke været opbakning til dette i Rådet. Europa-Parlamentet har også haft ønsker til at fastsætte maksimumskrav til tilvækst for dyr til kødproduktion og for mælkeydelse (eksempelvis for kvæg). Dette har der ikke været opbakning til i Rådet eller Kommissionen.

Europa-Parlamentet har også foreslået, at økologisk væksthushproduktion skal foregå i bundjord. Europa-Parlamentet lægger endvidere op til, at der skal være lempeligere krav for brug af heterogent plantemateriale. Der sås eller plantes på økologisk dyrkede arealer. Der er på nuværende tidspunkt ikke opnået enighed på området. Det samme gælder diskussionen af, om væksthushproduktion skal foregå i bundjord, eller om dyrkning i afgrænsede bede fortsat kan accepteres.

Herudover foreslår Europa-Parlamentet, at der skal indføres mål for miljøforbedrende tiltag for større virksomheder.

Europa-Parlamentet foreslår, at kontrolkravene skal fremgå af økologiforordningen og, at der oprettes et europæisk agentur for kontrol og svindel med økologiske produkter for at styrke det mellemstatslige kontrolsystem.

I forhold til kravet om selvforsyning med foder fra egen bedrift eller region er Europa-Parlamentet fortalende for at fastsætte en harmoniseret definition af regionsbegrebet samt for at hæve procentsatser i forhold til de nuværende krav om selvforsyning (på nuværende tidspunkt 20 procent for svin/fjerkræ og 60 procent for andre dyr). Det tyder på, at der kan opnås enighed om ikke at definere regionsbegrebet, men alternativt hæve procentsatserne for selvforsyning med 10 procentpoint, muligvis som en trinvis indfasning efter 2 år.

Endvidere ønsker Europa-Parlamentet at etablere databaser over tilgængeligheden af økologiske husdyr for at opnå en større grad af anvendelse af økologisk opdrættede dyr. Kommissionen støtter ikke en fælles EU-database og Rådet har hidtil ikke støttet nationale databaser for økologisk opdrættede dyr.

For akvakultur foreslår Europa-Parlamentet, at medlemsstaterne skal lave nationale databaser over tilgængeligt økologisk fiskeyngel. Derudover ønsker Europa-Parlamentet, at vilde fisk skal kunne anvendes i økologisk produktion efter 3 måneders i økologisk drift.

Nærhedsprincippet

Der er tale om en revision af allerede vedtaget EU-lovgivning, og det er derfor regeringens opfattelse, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Ændringerne vil være direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget forventes at kunne medføre behov for mindre tilpasning af dansk lovgivning til den endelige forordning. Delegation til Kommissionen til at fastsætte detaljerede produktionsregler på områder, hvor der endnu ikke er udarbejdet detaljerede produktionsregler på fællesskabsniveau, kan være bremsende for den nationale udvikling, hvis medlemsstaterne ikke samtidigt får mulighed for at fastsætte nationale regler i den mellemliggende periode. Denne mulighed er givet i Rådets generelle indstilling.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget ventes at kunne få mindre statsfinansielle, erhvervsøkonomiske og administrative konsekvenser. Det var oprindeligt foreslået af Kommissionen, at undtagelsesbestemmelserne skulle udfases, men der lægges nu op til, at undtagelserne videreføres. Derfor kan der ikke forventes, at der skal bruges væsentligt færre ressourcer til udarbejdelse af dispensationer i primærproduktionen.

Der lægges ikke op til generelle forenklinger for producenterne. Den principdrevne linje i Kommissionens oprindelige forslag ville kunne indskrænke fleksibiliteten for de økologiske producenter og begrænse udviklingsmulighederne for økologien. Men i Rådets generelle indstilling lægges der ikke længere op til væsentlige begrænsninger i fleksibiliteten, hvilket grundlæggende støttes af Europa-Parlamentets ændringsforslag. Dog kan enkeltstående forslag stillet af Europa-Parlamentet medføre produktionsmæssige begrænsninger. Det gælder blandt andet forslaget om loft på besætningsstørrelser og indførelse af maksimums vækst- og produktionsrater i forhold til produktionsdyr.

En delegation til Kommissionen til at fastsætte detaljerede produktionsregler på områder, hvor der endnu ikke er udarbejdet detailregler på fællesskabsniveau, kan indebære øgede omkostninger for myndighederne og erhvervet i Danmark. Der indføres lettelser for små primærproducenter, der ventes at få mulighed for at blive gruppeautoriseret, hvilket forventes at reducere byrder for meget små landbrug. Ordningen forventes ikke at få nogen videre betydning i Danmark, idet de fleste økologiske landbrug er af en vis størrelse.

I Kommissionens oprindelige forslag var der krav om udarbejdelse af et miljøforvaltningssystem for de større fødevarer- og fodervirksomheder. Kravet om udarbejdelse af et miljøforvaltningssystem opretholdes ikke i Rådets generelle indstilling, men figurerer i Europa-Parlamentets ændringsforslag. Dette kan få mindre administrative konsekvenser for større virksomheder.

Kommissionens oprindelige forslag om at indføre særlige pesticidgrænseværdier i økologiske produkter er i Rådets generelle indstilling ændret til, at der skal sikres en mere ensartet håndtering af analyseresultat og sporing. Dog skal medlemsstaterne som noget nyt årligt indrapportere omfang og årsag til kontamineringsfund. Kommissionen skal på den baggrund udarbejde en rapport til Parlamentet og Rådet inden udgangen af 2020 med forslag til særlige grænseværdier, såfremt dette viser sig relevant. Tilgangen i Rådets generelle indstilling støttes grundlæggende af Europa-Parlamentets ændringsforslag. Dette kan få mindre administrative konsekvenser for myndighederne.

Det præcise omfang af de administrative konsekvenser for virksomheder og myndigheder vil generelt afhænge af de regler, som kommer til at indgå i den endelige tekst i basisforordningen, og som efterfølgende kan fastsættes via gennemførelsesbestemmelser. Eksempelvis vil en eventuel beslutning om, at der i øget omfang skal indføres nationale databaser få administrative konsekvenser for erhverv og myndigheder.

Et eventuelt krav om, at alle detailbutikker skal omfattes af kontrollen samt indførelsen af en mere risikobaseret kontrol, kan influere på udgifterne for myndigheder og erhverv. Såfremt alle detailbutikker skal omfattes af økologikontrol vil det medføre øgede kontroludgifter samt administration for butikkerne, der vil begrænse villigheden til at forhandle økologiske produkter. Indførelse af krav om, at distribution skal anmeldes særskilt og omfattes af økologikontrol kan ligeledes influere på udgifterne for myndigheder og erhverv. De økonomiske konsekvenser skal i begge tilfælde generelt analyseres nærmere. Der lægges nu op til, at detailbutikkerne skal undtages for kontrol, hvis de udelukkende forhandler færdigpakkede produkter.

Forslaget forventes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark eller resten af EU.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug), § 5-udvalget (fiskeri), Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg, Det Økologiske Fødevareråd og på høringsportalen.

Landbrug & Fødevarer finder trods en række mangler, at en vedtagelse af en ny forordning i den aktuelle situation vil give de bedste muligheder for yderligere økologiuudvikling i EU. Landbrug & Fødevarer opfordrer derfor til, at Danmark bakker op om det indgåede forlig og dermed støtter kompromisforslaget.

Det er Landbrug & Fødevarers opfattelse, at det indgåede forlig under trillogforhandlingerne den 28. juni 2017 er en forbedring i forhold til tidligere fremlagte forslag. Især lægger Landbrug & Fødevarer vægt på, at størrelsesbegrænsninger for økologisk æg- og fjerkræproduktion ikke er del af det indgåede forlig. Helt overordnet ser Landbrug & Fødevarer vedtagelsen af den nye forordning som et konstruktivt signal om fortsat vilje til samarbejde om regulering af økologien på EU-niveau. Det er ifølge Landbrug & Fødevarer helt centralt for videreførelsen af det stærke statslige økologimærke og smidig samhandel med økologiske varer på tværs af landegrænser. Derudover bliver der på nogle områder ifølge Landbrug & Fødevarer opnået en bedre harmonisering og en række konkurrenceforvridende dispensationsmuligheder bliver begrænset – herunder opstramning af muligheden for at bruge ikke-økologiske hønniker, anvendelse af ikke-økologisk udsæd og ikke-økologisk foder. Endelig bifalder Landbrug & Fødevarer at kontrolforhold og godkendelse af kontrol- og certificeringsorganer skærpes.

Landbrug & Fødevarer er dog fortsat meget utilfredse med, at forordningen vil betyde stop for udvidelser af økologiske væksthushproduktioner i afgrænsede bede samt medføre u hensigtsmæssige krav for produktionen af økologiske fisk og muslinger. Endelig vil den nye forordning medføre øgede kontrolkrav i detailhandlen, som ifølge Landbrug & Fødevarer kan være u hensigtsmæssige i forhold til økologiens tilgængelighed overfor forbrugerne. Det er dog Landbrug & Fødevarers vurdering, at Danmark trods disse udfordringer, bør bakke op om vedtagelse af forordningen, da det vil give det bedste udgangspunkt for involvering i den efterfølgende implementering af forordningens indhold. Der bør især arbejdes på at minimere de negative konsekvenser jf. nedenstående bemærkninger, som Landbrug & Fødevarer har tidligere har indgivet i forhold til det fremsatte forslag, som ligger til grund for det vedtagne forlig:

Kravene til kontrol i detailledet er ifølge Landbrug & Fødevarer er stadig en udfordring. Bagatelgrænserne og den foreslåede tekst vedrørende salg af uindpakkede varer kan ifølge Landbrug & Fødevarer være en hæmsko for salg af økologiske produkter i løsvægt i butikkerne. For meget bureaukrati kan medvirke til, at nogle butikker vil fravælge økologiske varer. Omvendt kan administrative lettelser motivere butikker til at prioritere økologiske varer. Landbrug & Fødevarer foreslår at der arbejdes mod løsninger som disse:

1. Hvis en butik udelukkende sælger den økologiske version af varen, kan butikken undtages kontrol, uanset om varen er indpakket eller ej.

2. Butikker kan undtages kontrol hvis varerne enten er individuelt indpakket som beskrevet i art. 24, eller hvis den løse vare er individuelt mærket på en fuldt omlagt virksomhed. På den måde kan der f.eks. sælges løse økologiske æbler, hvis hvert enkelt æble er mærket med økologimærke.

Forslaget om væksthushproduktion i afgrænsede bede bør ifølge Landbrug & Fødevarer ændres. Dispensationen til at dyrke i afgrænsede bede bør ikke være tidsbegrænset eller låst fast på det eksisterende areal.

Landbrug & Fødevarer bakker op om, at Kommissionen bør præsentere en rapport om brugen af afgrænsede bede indenfor de næste ti år, og at rapporten, hvis passende, kan ledsages af et lovforslag. Dette vil også være i overensstemmelse med Kommissionens tidligere udmeldelser om, at rammerne for økologisk væksthushproduktion skulle drøftes i og med erhvervet. Dette har været varslet på dagsordnerne på Kommissionens møder med erhvervet siden 2010, og i det lys virker det urimeligt, hvis økologisk væksthushproduktion i afgrænsede bede skal udfases på baggrund af et politisk kompromis. Det er i øvrigt Landbrug & Fødevarers opfattelse, at de fleste modstandere af de nordiske landes dispensationsmuligheder ikke forholder sig til, hvor begrænset produktionsformen reelt er i disse lande, og at produktionen i alt overvejede grad er til hjemmemarkedet.

Landbrug & Fødevarer mener, at økologisk muslingeproduktions kobling til kravene om vandmiljøets tilstand fra vandrammedirektivet og havstrategirammedirektivet bør ændres, da produktionen af økologiske muslinger ellers bliver umuliggjort i Danmark. Optimalt set bør kravene ifølge Landbrug & Fødevarer fjernes. Alternativt bør der ifølge Landbrug & Fødevarer indskrives en dispensationsmulighed som for eksempel følgende: De enkelte medlemslande kan give dispensationer til produktion i vandområder, hvor myndighederne vurderer, at vand- og produktionskvaliteten er på samme niveau som kravene fra direktiverne. Som en nødløsning, kan den eksisterende ordlyd fra den nuværende forordning opretholdes.

Landbrug & Fødevarer håber grundlæggende, at der bliver enighed om en ny økologiforordning. Kommissionens forslag til en ny forordning blev præsenteret i marts 2014, og i forhandlingsperioden er andre væsentlige økologiemner blevet udskudt.

Det er Landbrug & Fødevarers opfattelse, at forhandlingerne mestendels har trukket forordningen i en brugbar retning i forhold til Kommissionens udspil. En del tekniske udfordringer er dog udskudt til senere drøftelser via gennemførelsesbestemmelser. Den øgede andel af gennemførelsesbestemmelser kan ifølge Landbrug & Fødevarer gøre det fremtidige arbejde med økologiregulering mere dynamisk, og kan være en forbedring i forhold til den nuværende regulering. Udkastet indeholder desuden en række præciseringer, der kan bidrage til en mere harmoniseret økologisk produktion i EU. En række forslag i formandskabets kompromistekst fra maj 2017 er dog ifølge Landbrug & Fødevarer meget kritiske for den danske økologiske produktion. Landbrug & Fødevarer fremhæver således, at en række af de aktuelle ændringsforslag vil have særdeles negativ indflydelse på dansk økologisk produktion, og at blive en alvorlig udfordring eller lukke danske økologiske bedrifter.

Landbrug & Fødevarer bemærker at det aktuelle ændringsforslag indebærer, at det enkelte fjerkræhus ikke må huse mere end 3.000 høner. Dog må huset underinddeles til at huse flere flokke. Dansk praksis er, hos de fleste producenter, større huse med 12-30.000 høner fordelt i flokke med 3000 dyr. Forslaget vil ifølge Landbrug & Fødevarer give meget store administrative udfordringer og muligvis resultere i øgede krav til adskillelsen mellem flokkene. Landbrug & Fødevarer er absolut modstandere af ubegrundede størrelsesbegrænsninger for de økologiske bedrifter.

Landbrug & Fødevarer bemærker videre, at der stilles forslag om, at fjerkræ forældredyr kun kan undtages kravet om adgang til udearealer, hvis dette stilles som et krav gennem fællesskabslovgivningen for at beskytte dyrenes og menneskers sundhed. Den danske bekendtgørelse ”om produktion af økologiske formeringsdyr til høns og deres centralopdræt” giver imidlertid mulighed for, at udearealer for økologiske forældredyr kan erstattes af en veranda. Rådets forslag er således ifølge Landbrug & Fødevarer i strid med nuværende dansk praksis, og vil være udfordrende for den danske sygdomsindsats på fjerkræområdet.

Forslaget om at dyrkning i afgrænsede bede kun kan finde sted såfremt mindst 50-80 % af vækstmedierne består af jord fra egen bedrift, eller den nærmeste økologiske producent, vil ifølge Landbrug og Fødevarer som udgangspunkt umuliggøre af den eksisterende danske produktion i afgrænsede bede, og dermed fjerne en væsentlig andel af den samlede danske væksthushproduktion.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at formandskabets forslag indebærer, at økologiske muslinger kun kan dyrkes i områder, der er kategoriseret som værende af "Høj økologisk status" jf. Vandrammedirektivet (2000/60/EC) eller "god miljøtilstand" jf. Havstrategi-rammedirektivet (2008/56/EC). Landbrug & Fødevarer pointerer, at disse krav ifølge Dansk Akvakultur umuliggør økologisk muslingeproduktion i Limfjorden, hvor der pt dyrkes omkring 90 % af den danske produktion af økologiske muslinger.

Landbrug & Fødevarer er tilhængere af mindst en årlig fysisk kontrol på bedrifterne, men vurderer, at kompromisforslaget om, at den fysiske kontrol kan erstattes af en årlig verificering, for bedrifter der ikke har haft overtrædelser i en given periode, er acceptabelt.

Endelig anfører, Landbrug & Fødevarer, at brug af heterogene sorter gøres lettere gennem det seneste forslag. Det er dog ifølge Landbrug & Fødevarer væsentligt, at fokus på heterogene sorter og ønskerne om mere økologisk forædling ikke begrænser producenternes valgfrihed og adgangen til de moderne sorter, der er forædlet uden brug af GMO.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at nedenstående tre forhold på nuværende tidspunkt er særlig vigtige.

- Drøftelserne om særlige grænseværdier. Cirkulerede forslag har opereret med såkaldte "action-levels" der principielt minder om den danske praksis i forhold til håndtering af sager hvor økologiske produkter er blevet forurenede med uønskede stoffer. Det er væsentligt for økologien, at den fremtidige regulering ikke inkluderer "de facto" nedklassificeringsniveauer, der ligger langt under de kendte grænseværdier (MRL). Landbrug & Fødevarer ønsker ikke særlige grænseværdier for uønskede stoffer i økologien, men bakker op om en harmoniseret kontroltilgang, når der konstateres uønsket forurening.
- Forhandlingerne om væksthushproduktionen synes at gå meget trægt, og endnu har ingen af Europa-Parlamentets kompromisforslag tilladt dyrkning i afgrænsede bede i hele Danmark. Det er væsentligt, at man kan opretholde og udvikle vores eksisterende økologiske væksthushproduktion. Både i bundjord og i afgrænsede bede. Landbrug & Fødevarer vil gerne endnu en gang gøre opmærksom på det forslag som det daværende Fødevareministerium, Økologisk Landsforening og Landbrug & Fødevarer i fællesskab udviklede i 2011 og 2012. Alternativt bakker Landbrug & Fødevarer op om undtagelsesmuligheder der også inkluderer hele Danmark, eksempelvis ved brug af den zoneinddeling der kendes fra pesticidområdet.
- På en lang række områder ved detailreguleringen er Europa-Parlamentets ændringsforslag mere omfattende end både Rådets og Kommissionens. Landbrug & Fødevarer er grundlæggende enige i det omfang og den snitflade der er fremlagt i Rådets forslag. Landbrug & Fødevarer støtter op om, at tekniske ændringsforslag der går ud over omfanget i Rådets forslag fastsættes via retsakter og dermed behandles i efterfølgende drøftelser.

Landbrug & Fødevarer har givet udtryk for et klart ønske om at fastholde den årlige økologikontrol for bedrifter med afsætning, og kan således ikke bakke op om forslaget om en risikobaseret tilgang til fastlæggelse af kontrolfrekvens for økologikontrollen.

Landbrug & Fødevarer mener, at den årlige kontrol er en meget stærk og tydelig salgspareparameter i forbindelse med økologi. Netop den årlige kontrolindsats er en af de stærkeste og letteste kommunikerbare indsats, og den kan dermed understøtte økologiens troværdighed og fastholde den høje forbrugertillid. Dette gælder på hjemmemarkedet såvel som på eksportmarkederne i både EU og tredjelande. Landbrug & Fødevarer vurderer således ikke, at overgangen til risikobaseret kontrol vil understøtte erhvervets mulighed for at øge det økologiske salg.

Landbrug & Fødevarer bakker dog op om, at der i forbindelse med den årlige økologikontrol arbejdes med en risikobaseret tilgang på det specifikke kontrolbesøg, således at kontrolindsatsen på den enkelte bedrift kan variere afhængigt af en vurderet risiko i forhold til eventuel uoverensstemmelse med økologireglerne.

Landbrug & Fødevarer kan støtte, at der fokuseres på de økologiske principper, men er uenig i, at det skyldes en manglende forbrugertillid til økologiske produkter, og at det skal være begrundelsen for at fjerne en række af de nuværende undtagelser. Landbrug & Fødevarer mener, at Kommissionen i den forbindelse har lagt alt for stor vægt på resultatet af den offentlige spørgeundersøgelse.

Landbrug & Fødevarer finder, at der fortsat skal sikres gode vilkår for at opretholde den økologiske produktion og for at fremme omlægningen til økologisk produktion. Derfor skal muligheden for at have samtidig drift af en økologisk enhed og en ikke-økologisk enhed opretholdes, ligesom muligheden for at få nedsat omlægningstid skal bevares. Reglerne for brug af omlægningsfoder og krav til foder fra egen bedrift bør heller ikke skærpes. Stramningerne er unødvendige og vil være en barriere for udvidelse og vækst inden for det økologisk dyrkede areal.

Indførelsen af et miljøforvaltningssystem for økologisk erhvervsdrivende må ikke skabe u hensigtsmæssige udfordringer og omkostninger for virksomhederne. Økologierhvervet skal desuden have indflydelse på de krav, der lægges ind i systemet.

Landbrug & Fødevarer er ikke enig i, at det er undtagelsesmulighederne, der generelt skaber ulige konkurrencevilkår. Dog er håndteringen på plantematerialeområdet for uens, og at der skal være en særlig indsats og strategi for gradvist at øge andelen af økologisk plantemateriale på EU-niveau. Der ses især ulige konkurrencevilkår, hvor det er de enkelte medlemsstater, der fastsætter kriterierne, for eksempel langsomvoksende fjerkræracers og krav til udearealer til æglæggende høner.

Samme betragtning gælder i forhold til en overgang til brug af 100 % økologiske dyr til indsættelse i økologiske besætninger. Mulighederne skal vurderes inden for de enkelte sektorer, og der skal tages stilling til strategi og overgangsperiode. Kravet er særligt problematisk for svin, hvor det vil være en udfordring at få adgang til en tilstrækkelig genetisk variation, hvis ikke der kan suppleres med ikke-økologiske hundyr.

Landbrug & Fødevarer ønsker at bevare økologikontrollen som en procesorienteret kontrol. Foreningen er skeptisk i forhold til at fjerne kravet om et årligt kontrolbesøg, og kan ikke støtte, at der indføres en særlig grænseværdi for utilsigtede pesticidrester. Foreningen mener desuden, at det fortsat skal være muligt for medlemsstaterne at fritage detailbutikker fra økologikontrol, og at økologikontrollen med fødevarer virkninger fortsat kan gennemføres smidigt som en integreret del af den offentlige fødevarerkontrol.

I forhold til delegering af beføjelser til Kommissionen er Landbrug & Fødevarer særligt skeptisk over for, at delegation i relation til produktions- og kontrolregler, da det kan få væsentlig betydning for producenter og virksomheder – og derfor kan anses for at være centrale dele i den lovgivningsmæssige retsakt. Det er i øvrigt uklart i hvor høj grad medlemsstater og interessenter vil blive inddraget, jf. forslagens artikel 36. Landbrug & Fødevarer peger særligt på, at artikel 2, 7, 10, 11, 12, 13, 16 og artikel 19 har dansk interesse.

Landbrug & Fødevarer finder desuden, at tryneringning af søer fortsat skal være muligt, og at der ikke specifikt skal være krav om rodemateriale i løbegårde til svin. Specifikt i forhold til den danske ægproduktion skal daggamle kyllinger fortsat kunne omlægges. Kravet om, at der i økologisk rugeægproduktion skal være adgang til udearealer, vil være vanskelig af hensyn til den danske salmonellastatus. Kravet til udeareal og flokstyrrelse bør ikke strammes i forhold til de gældende danske regler for økologisk opdræt. Belægningsgraden i etagesystemer ønskes opretholdt som nuværende dansk praksis.

Der bør ikke indføres et forbud mod afhørning af kvæg. Foreningen kan heller ikke støtte, at muligheden for samgræsning med økologiske og ikke-økologiske dyr bliver tidsbegrænset og, at de ikke-økologiske besætninger skal leve op til særlige miljøkrav.

I forhold til akvakultur ønskes den nuværende mulighed for at anvende farve fra naturlige kilder til indfarvning af fisk inden for grænserne af deres fysiologiske behov, opretholdt.

Under medicinreglerne bør der gives mulighed for at bruge særlige produkter og hjælpestoffer, som for eksempel fysiske midler som Orbesealer til forebyggelse af yverbetændelse. Desuden skal de biodynamiske præparater fortsat kunne anvendes.

Landbrug & Fødevarer savner målsætninger for den økologiske produktion i EU i Kommissionens handlingsplan. En målsætning kunne være, at øge andelen af økologisk areal i EU fra de nuværende ca. 6 % til 12 % til 2024. Handlingsplanen bør desuden have klare mål for at udbrede kendskab til EU- logoet, ligesom den skal forholde sig yderligere til udfordringerne med overgang til brug af 100 % økologiske dyr og økologisk plantemateriale.

Import baseret på identisk regelopfyldelse støttes, idet der dog skal sikres gode muligheder for samhandel med 3. lande, der understøtter høj troværdighed bag produkterne. Tilstrækkelige overgangsperioder (4-5 år), skal sikre, at ændringerne ikke får negativ indflydelse på importen fra disse lande (pt. ækvivalens). Det bør undgås, at eksporten ud af EU gøres besværlig, fordi EU opbygger for stramme og administrativt besværlige regler ved import (identisk regelopfyldelse).

Landbrug & Fødevarer bakker derfor også op om, at der fremover sker en forbedring af sporbarheden ved import af økologiske varer, da dette også er afgørende for økologiens troværdighed. Udveksling af data og administrative procedurer kan være en måde at øge sporbarheden på, men det må dog ikke blive så administrativt besværligt, at det kan få karakter af teknisk handelshindring overfor tredjelændene.

Landbrug & Fødevarer savner klima og naturindsatser i Kommissionen forslag. Det ligger implicit i økologiens principper, at natur og klima i særlig grad skal varetages i den økologiske produktionsform, men i de eksisterende reguleringer og i Kommissionens nye forslag, er indsatser mod konkrete handlinger undladt. Landbrug & Fødevarer havde derfor gerne set, at der i den kommende forordning blev taget de første bevægelser mod reguleringer der sikrer øget fokus på klima- og naturindsatser i økologien.

Angående det italienske kompromisforslag anfører Landbrug & Fødevarer, at det indeholder mulighed for at have samtidig drift af en økologisk og en ikke-økologisk enhed, men det muliggør ikke samtidig drift, som det ifølge foreningen kendes fra Danmark. Det er ifølge Landbrug & Fødevarer væsentligt, at retten til samtidig drift ikke begrænses til særlige produktioner eller til mindre landbrug. Samtidig drift er en god mulighed, også for store bedrifter, at omlægge bedriften i etaper. Foreningen bemærker, at det for eksempel kan være nødvendigt, hvis eksisterende husdyr og staldsystemer endnu ikke kan tages ud af konventionel produktion, eller hvis der er længerevarende kontrakter på konventionel produktion.

Landbrug & Fødevarer mener, at havsalt bør fjernes fra forordningens anvendelsesområde. Havsalt er et mineral og bør ikke kategoriseres som et landbrugsprodukt. Der foreligger ikke retningslinjer for produktion af økologisk havsalt, og foreningen påpeger, at det vil skabe forvirring, hvis havsalt underlægges anvendelsesområdet, mens stensalt og sydesalt holdes udenfor. Grundlæggende forventer foreningen, at kategorisering af økologisk salt, vil gøre det unødvendigt kostbart og administrativt besværligt for fødevarer virksomheder, der anvender salt i deres økologiske produkter.

I forhold til særlige grænseværdier for utilsigtede stoffer i økologiske produkter, er det ifølge Landbrug & Fødevarer væsentligt at fastholde, at der ikke ønskes særlige grænseværdier for de økologiske produkter. Landbrug & Fødevarer er enige i, at uønskede stoffer som udgangspunkt ikke bør forekomme, men mindre

baggrundsforurening vil ifølge foreningen være uundgåeligt i visse tilfælde, og en nul-forekomst vil være utænkelig. Landbrug & Fødevarer bakker op om, at der arbejdes for fælles krav til både analysemetoden og vurderingen af den konstaterede forekomst, men som udgangspunkt ønsker foreningen at fastholde den procesorienterede kontrol af den økologiske producents handlinger, og i mindre grad fokusere på kontrollen af slutproduktet.

I kompromisforslaget fra det italienske formandskab er holdningen til årlig kontrol uafklaret. Landbrug & Fødevarer vil gerne endnu engang pointere vigtigheden af at fastholde den årlige kontrolfrekvens, men samtidig indføre øgede muligheder for en risikobaseret tilgang på de enkelte kontroller. Økologikontrollen er ifølge Landbrug & Fødevarer blandt de stærkeste kort i forhold til at opretholde økologiens troværdighed, både herhjemme og på fjerne markeder.

I forhold til særlige danske forhold, vil Landbrug & Fødevarer gerne opfordre til øget fokus på de områder, hvor der på grund af nationale fortolkningsmuligheder opleves manglede harmonisering og potentiel konkurrenceforvridning. Det er eksempelvis i forhold til definitionen af langsomt voksende fjerkræracers, krav til udearealer til æglæggende høner og muligheder for økologisk honningproduktion. Her er det ifølge Landbrug & Fødevarer i vid udstrækning danske producenter, der er udfordret, og det kan derfor ikke forventes, at øvrige medlemsstater vil sætte særligt fokus på disse områder. Det samme gør sig ifølge Landbrug & Fødevarer gældende for de foreslåede regler for opdræt af økologiske hønniker, hvor den danske produktion vil blive alvorligt klemt, hvis de foreslåede regler i den kommende forordning træder i stedet for de eksisterende regler i den danske bekendtgørelse. Da Danmark ifølge Landbrug & Fødevarer stort set er det eneste land, der indtil nu har produceret økologiske hønniker, er det væsentligt med et særligt dansk fokus på udfordringerne.

Økologisk Landsforening henviser til tidligere bemærkninger, idet Økologisk Landsforening ikke mener, at Danmark skal stemme for forslaget, som det foreligger.

Økologisk Landsforening har følgende supplerende bemærkninger til den seneste kompromistekst fra formandskabet fra maj 2017. Der er en vis positiv udvikling at spore, men der er også visse problemer, som skal løses for at forslaget ikke skader mere, end det gavner. Nogle af forslagene kan betyde store ændringer for fjerkræproducenter. I den sammenhæng savner Økologisk Landsforening, at der som minimum er en overgangsordning, som producenter kan fortsætte eksisterende produktion. Forslaget er katastrofalt for producenter med linemuslinger, idet disse ikke længere kan produceres i danske farvande.

Økologisk Landsforening mener, der er visse forbedringer. Det krav, der er formuleret vedrørende dyrkning i væksthuse er nu acceptabelt. Det er vigtigt, at der skal være mindst 50- 80 % jord, og at der nu står ”og” og ikke ”eller”, når der henvises til produkter godkendt efter artikel 19. Teksten i den tilhørende betragtning er dog helt misvisende. Der er absolut ingen teknisk begrundelse for at tillade denne praksis i Danmark, de baltiske lande og Sverige. Økologisk Landsforening ser gerne, at alle skal fodre 100 % økologisk, men det forslag, der nu er formuleret, hvor muligheden kun kan forlænges til 2022, og hvor muligheden principielt ophører med ikrafttrædelse af denne forordning er fin.

Det er ligeledes positivt, at der lægges vægt på, at der skal bruges økologisk opdrættede dyr. Økologisk Landsforening har til gode at se, om udbuddet er dækkende i 2035, hvor adgangen til at indsætte ikke økologiske dyr udløber. Økologisk Landsforening noterer, at alle skal bruge økologiske hønniker, eftersom der ikke skal oprettes en database, der omfatter hønniker. Økologisk Landsforening undrer sig dog over, hvorfor rugerier med fjerkræ ikke må udruge både konventionelle og økologiske kyllinger, når denne parallelproduktion er tilladt i akvakultur.

Det er positivt, at der med økologiforordningen lægges pres på for at godkende heterogent planteformeringsmateriale uanset, at der er udfordringer i forhold til de generelle regler for markedsføring af heterogent plantemateriale. Økologisk Landsforening ser meget gerne, at det også betyder, at det bliver nemmere at

handle direkte mellem landmænd med egen udsæd. Der står, at denne forordning ikke tilsidesætter de generelle regler for handel med planteformeringsmateriale, Økologisk Landsforening antager, at den store vægt, der lægges på, at økologer skal kunne anvende heterogent planteformeringsmateriale og i øvrigt etablere økologisk forædling vil påvirke fortolkning og eventuel revidering i EU og Danmark af den eksisterende generelle regulering på dette område.

Økologisk Landsforening finder dog, at der fortsat er problemer på en række områder. Der er stillet forslag om, at et fjerkræhus med læggehøns maksimalt må rumme 3.000 dyr, samtidigt står der, at det er tilladt at underindele dette hus, det må underforstået betyde, at man er velkommen til at lave mindre flokke end 3.000 dyr under samme tag. Dette giver store udfordringer for danske producenter, der i dag har adskillige flokke á 3.000 dyr under samme tag. Man kan hævde, at man har etableret rækkehuse, men det vil være at foretrække, at der ikke fastsættes nogen begrænsning på, hvor mange flokke, der må være under samme tag. Det vigtigste må være, at dyrene har nem adgang til udeareal, det vil sig krav til længde udgangshuller udtrykt pr. m² nytteareal vil forhindre, at der etableres meget dybe huse, hvor dyrene ikke kan finde hen til udgangshullerne. Det fremgår, at forældrefjerkræ og hønniker som udgangspunkt skal have adgang til hønsegård. Hønsegården kan erstattes af en veranda i tilfælde af, at der er krav om at holde dyrene inde som følge af fællesskabslovgivning. Den forældredyrproduktion, der er etableret i Danmark i dag er etableret med veranda som permanent erstatning for hønsegårde. Kravet vil være en væsentlig ændring.

Vedrørende kontrolbestemmelserne, så har Økologisk Landsforening ikke en dækkende analyse. Økologisk Landsforening beder ministeriet om at være meget omhyggelig med at afdække i hvilket omfang ændringerne kan gennemføres uden unødige store administrative omkostninger. Økologisk Landsforening noterer sig, at der skal udarbejdes et katalog over sanktioner artikel 26c 1. a iii – og stiller spørgsmålstegn ved, om dette kan opfyldes hensigtsmæssigt. Økologisk Landsforening finder det meget uheldigt, hvis kontrolbestemmelserne udformes, så incitamentet til at sælge uindpakkede produkter i detailhandlen reelt fjernes. Økologisk Landsforening mener i den sammenhæng, at det er problematisk, at der er indført mængde kriterier, idet disse skal kontrolleres, for at det kan håndteres. Derved er der reel en ekstra kontrol forbundet med salg af uindpakkede produkter.

Kompromisteksten fastsætter, at alle hjælpestoffer i plantebeskyttelsesmidler også skal godkendes til økologi, det lægger sig op ad dansk praksis, men det er en ny tekst i EU forordningen, og man skal nøje overveje, hvilke konsekvenser, det kan have. Dernæst så er der indsat en tekst, der siger, at alle typer produkter, der anvendes på et økologisk landbrug skal godkendes. Det er en meget åben tekst, og det er vanskeligt at overskue konsekvenserne af en sådan tekst. Formuleringen af artikel 19, 1 (a), betyder, som Økologisk Landsforening læser det, at økologer bliver afskåret fra at kunne anvende basismidler som plantebeskyttelsesmidler. Basismidlerne er kendetegnet ved, at deres aktivstof ikke godkendes som aktivstof i plantebeskyttelsesmidler. Det kræver, at de godkendes som lavrisikomiddel. Det ønsker Økologisk Landsforening ikke skal være nødvendigt. Helt generelt gør Økologisk Landsforening opmærksom på, at ministeriet bør analysere oplægget med henblik på, om denne forordning kan gøre det yderligere svært for økologer at modtage restprodukter fra samfundet som gødning. Det er vigtigt for Økologisk Landsforening, at man arbejder på at gøre det nemmere. Det er vigtigt for økologiens udbredelse.

Bilaget om akvakulturer vil betyde, at hele den danske produktion af økologiske linemuslinger må lukkes ned. Det er helt uacceptabelt. Adgangen til at bruge økologisk yngel bør reguleres som for landbrugsdyrene det vil sige via en database og først udløbe 15 år efter forordningen er trådt i kraft.

Økologisk Landsforening beklager, at den nye artikel 3a ikke indeholder teksterne i litra i og ii i den nuværende artikel 3. Det handler om balance på bedrifterne og økologiske bæredygtighed. Det er to meget grundlæggende mål for økologien.

Økologisk Landsforening finder det ærgerligt og mærkeligt, at man fortsætter med at have en anden definition af GMO, end den der findes i direktiv 2001/18/EC om udsætning af GMO. Økologisk Landsforening er

uforstående over for, at det er juridisk muligt, når man samtidigt skriver, at denne økologiforordning ikke tilsidesætter anden EU lovgivning. Udsætningsdirektivet undtager planter frembragt ved visse teknikker fra mærkningskravet, men der står ikke, at disse planter ikke er GMO. Helt konkret handler det om CMS hybrider, som i dag ikke mærkes som GMO.

For så vidt angår introduktion af grænseværdier og nedklassificeringstærskler finder Økologisk Landsforening, at det er afgørende, at en eventuelt revideret forordningstekst ikke indeholder nogen nedklassificeringsgrænseværdi eller grænseværdi for aktion. Ethvert fund af pesticider skal udløse en vurdering af, om der er grundlag for at undersøge fundet nærmere. Enhver afgørelse, der påvirker produktets status, skal meddeles de andre medlemslande, så det ikke kan sættes på markedet via andre lande eller som ingrediens i andre produkter. Det er relevant at forholde sig til, hvis der forekommer at være særlige problemer med produkter fra givne områder. Det er imidlertid grundlæggende forkert at indføre en grænseværdi, der flytter fokus fra systemkontrol til produktkontrol. Der foreligger ikke data, der giver indtryk af, at udeladelsen af anvendelsen af pesticider i økologien ikke også kommer til udtryk i, at de økologiske produkter i langt de fleste tilfælde ikke indeholder pesticidrester, og at en eventuelt forekomst ligger under det, der gennemsnitligt findes i konventionelle produkter. Der er derfor ikke grundlag for at ændre tilgang, taget i betragtning af, hvad det kan betyde af usikkerhed og ekstra byrder for de økologiske producenter. Introduktion af aktionsværdier, der angiver hvornår et fund skal udløse en undersøgelse, vil kunne have den forkerte effekt, at fund under værdien ikke giver anledning til stillingtagen. Såfremt der i dag optræder situationer, som har karakter af omgåelse af regler, som ikke fanges med det nuværende system, må der handles målrettet på dette. Det kan og skal ikke løses via bestemmelser, der gør det omgivende samfunds anvendelse af pesticider til økologiens problem. Økologisk Landsforening mener endvidere, at enhver forestilling om, at der til gengæld indføres erstatningsordninger må tilbagevises, idet det er omkostningstungt at køre en erstatningssag, og det er vanskeligt at kræve erstatning fra nogen, som man enten ikke kan udpege og/eller som har anvendt det pågældende middel i overensstemmelse med gældende regler. Økologisk Landsforening mener ikke, at det er miljøpenge i den fælles landbrugspolitik, der skal finansiere, at det konventionelle landbrug bruger pesticider. Det vil være umuligt at vide, hvor mange penge, der skal reserveres til erstatning.

For så vidt angår væksthushproduktion, så gør Økologisk Landsforening opmærksom på, at det kun er en mindre del af dansk økologisk væksthushproduktion, der foregår i afgrænsede bede. Økologisk Landsforening kan ikke støtte en produktion i afgrænsede bede. Det er i direkte konflikt med principperne for økologien, som siger, at planterne hovedsageligt skal ernæres via jorden ved langsomt omsættelige næringsstoffer i modsætning til flydende direkte tilgængelige næringsstoffer, og at det økologiske system skal opdyrke jordens frugtbarhed. Det er vanskeligt at forsvare et system, der ikke er i overensstemmelse med mål og principper i økologiforordningen. Der er ikke særlige arbejdsmiljøproblemer relateret til dyrkning i jord. Også i disse systemer er der indført hjælperedskaber, der sikrer gode arbejdsstillinger. Økologisk Landsforening lægger derfor vægt på, at reviderede regler ikke åbner op for, at flere gartnere i Danmark kan etablere sig med dyrkning i afgrænsede bede. Der er absolut ingen argumenter for disse, som kan forsvare det overfor øvrige lande i EU. Såfremt det bevæger sig i den retning, at afgrænsede bede accepteres, så vil foreningen henvise til et forslag fremsat af Landbrug & Fødevarer, Dansk Erhvervsgartneri og Økologisk Landsforening tilbage i 2011, der tager afsæt i økologiens principper. Økologisk Landsforening finder det dog acceptabelt, at jorden i væksthuse kan omlægges ved at blive overdækket, således at der kan dyrkes oven på jorden i de to omlægningsår. Det er en forudsætning for at kunne omlægge væksthuse, alternativt kan der kun etableres økologisk væksthushproduktion som barmarkprojekter. Kulturer som stiklinger, udplantningsplanter, krydderurter og prydplanter må nødvendigvis kunne dyrkes i potte, hvor vækstmediet består af de bestanddele, der er listet på bilag 1. Det er ikke realistisk at dyrke dem direkte i jorden og sælge dem med denne jord.

Økologisk Landsforening kan ikke støtte, at der indføres et loft på svine og fjerkræbedrifter. Økologisk Landsforening finder, at uanset hvad man måtte synes om det, så vil det alene være et bureaukratisk loft, idet bedrifterne blot vil blive delt op i selvstændige CVR og CHR numre.

Når det kommer til databaser og anvendelse af økologisk opdræt og plantemateriale finder Økologisk Landsforening det helt relevant at fokusere på, hvad der kan gøres for, at økologien i stigende grad bliver uafhængigt af det konventionelle landbrug. For så vidt angår fisk, bør der etableres en EU-database over opdræt og opdrætskapacitet. Der bør ikke gives tilladelse til at anvende ikke økologisk opdræt, hvis der er materiale på denne database. Det er vigtigt, der er tale om en EU-database, da fiskeyngel som produkt handles over grænser. For så vidt angår planteformeringsmateriale og såsæd, så kan der med fordel etableres en fælles indgangsportal via EU til nationale databaser. Det er væsentligt, at plantematerialet er egnet til produktion i det pågældende medlemsland, det vil variere med klimaet. Såsæd fra omlægningsmarker skal i øvrigt permanent kunne anvendes på økologiske bedrifter, ligesom der permanent skal være mulighed for at bruge omlægningsfoder. For så vidt angår husdyr, så finder Økologisk Landsforening det mindre oplagt at kræve, at der etableres databaser. Der er i den sammenhæng større behov for at udpege EU og nationale initiativer, der kan fremme etableringen af økologiske avlsprogrammer. Forskellen på avlsdyr og fiskeyngel og planteformeringsmateriale og såsæd er, at avlsdyr kun indsættes i et begrænset omfang, mens fiskeyngel og plantematerialet udskiftes hele tiden og dermed er en løbende fast bestanddel af selve produktionen. Indsættelse af fjerkræ har lighed med fiskeyngel. Økologisk Landsforening ser dog ikke grund til at etablere en database. Hvis det er muligt at lave slagtekyllinger, så er det også muligt at lave hønniker. Adgangen til at indsætte ikke økologiske hønniker bør derfor helt ophøre. Det vil sætte produktionen af økologiske hønniker i gang.

I forhold til importforordningen finder Økologisk Landsforening det vanskeligt at acceptere, at der skal kræves direkte overholdelse af EU's økologiregler i tredjelande. Et meget stort antal af produkterne i disse lande produceres ikke i EU. I det tilfælde at de produceres i EU, så vil der ikke være tale om ækvivalens, hvis der er grundlæggende forskelle for eksempel adgang til at bruge hjælpestoffer, som ikke er tilladt i EU.

Økologisk Landsforening gør endvidere opmærksom på, at det kan begrænse udbuddet af økologi væsentligt, hvis detailledet ikke kan undtages økologikontrol som i dag. En opstramning af den karakter må nødvendigvis berettiges ud fra erfaring.

I forhold til strukturen finder Økologisk Landsforening det principielt korrekt ikke at lægge mere end højst nødvendigt i basisretsakten eftersom, det er en meget tung proces at ændre denne. Det bør derfor kun være de forhold, som er meget entydige for økologien, der bør udspecificeres i basisretsakten.

Det er fortsat foreningens holdning, at forslaget bør kasseres. Der er reelt ikke indført væsentlige forbedringer. Derimod er der alvorlige problemer og mange tekniske detaljer, som efter Økologisk Landsforenings vurdering kan få utilsigtede effekter.

Økologisk Landsforening er positiv over for, at Kommissionen med sit forslag fastslår, at de økologiske mål og principper skal have en fremtrædende placering i reguleringen af det økologiske landbrug. Økologisk Landsforening finder dog ikke, at det afspejler sig tilstrækkeligt i forslaget, der kun i begrænset omfang rykker økologien tættere på målsætningerne. Forslaget indeholder tiltag, der kan gøre det vanskeligt at opretholde den eksisterende produktion. Ud fra en samlet betragtning mener foreningen, at der er basis for at overveje en afvisning af forslaget, idet det vil kræve mange ressourcer at tilpasse det, så der ikke opstår utilsigtede skadelige effekter i forhold til erhvervet, og fordi forslaget ikke i tilstrækkelig grad giver økologien et løft.

Foreningen er positiv overfor, at der skal iværksættes et målrettet avlsarbejde inden for både husdyrproduktion og planteavl. EU bør dog medvirke med midler og politik, som støtter op om initiativet.

Foreningen mener, at det er væsentligt, at der ikke foretages ændringer, der gør det sværere at lægge om, og kan ikke støtte indskrænkningen for, hvornår der kan gives nedsat omlægningstid. Omlægningstiden for udearealer til enmavede dyr skal fortsat kunne nedsættes til 6 måneder. Omlægningsfoder skal kunne anvendes som i dag, dog gerne med den stramning, at foder fra førsteårs omlægning kun kan bruges med op til

20 % pr. dag. Foreningen peger på at indførelsen af skrappe restriktioner på anvendelsen af eget omlægningsfoder i øvrigt står i kontrast til, at der samtidigt med foreslås høje selvforsyningskrav.

Foreningen er positiv overfor, at der skal udarbejdes en miljøredegørelse for firmaer, der fremstiller og forhandler økologiske produkter. Definitionen betyder dog at størsteparten af virksomhederne ikke omfattes af kravet, hvilket ikke er hensigtsmæssigt. Økologisk Landsforening ser gerne, at der også formuleres egentlige energi- eller klimakrav, eller krav om en klima- og energihandlingsplaner, på primærbedrifterne og på akvakulturbrugene.

Økologisk Landsforening er som udgangspunkt enig i, at hele bedriften skal drives økologisk, så længe der er tale om den erhvervsmæssige del af bedriften. Landbrugsskolels mulighed for at have en økologisk produktion må ikke indskrænkes. Ligeledes er det vigtigt, at forskningsinstitutioner både kan have en økologisk og en konventionel produktion. Foreningen kan dog acceptere at kravet falder helt bort, da et krav vil medvirke til at bedrifterne splittes op i en økologisk og en ikke økologisk enhed, og det i virkeligheden gør det sværere at kontrollere, at der ikke finder svindel sted.

Foreningen kan støtte, at der er krav om, at der skal operettes en såsædsdatabase og at der i øvrigt er initiativer, der understøtte anvendelsen af økologisk såsæd. Foreningen bakker også op om, at der indføres en form for gruppekontrol.

Det er positivt, at slutfedning af drøvtyggere ikke længere må foregå på stald. Økologisk Landsforening kan ikke bakke op om, at mikrovirksomheder kan holde dyr i bindestalde – da definitionen er for bred. Muligheden bør kun være til rådighed for meget små dyrehold eller særlige regionale forhold, der forhindrer, at stalene bygges om til løsdrift. Økologisk Landsforening finder det desuden ud fra en sikkerhedsbetragtning meget diskutabelt, at afhorning forbydes.

Økologisk Landsforening foreslår, at der indarbejdes en bestemmelse om at vurdere behovet for kastration af pattegrise inden 2020 med henblik på at undersøge, om der kan indføres et forbud mod kastration i økologisk produktion.

Økologisk Landsforening finder, at fleksibilitetsmulighederne i højere grad skal forholde sig til, at EU udgør et meget heterogent billede. Det er nødvendigt at finde en intelligent løsning, der sikrer et højt minimumsniveau samtidigt med, at der sker en fortsat udvikling på vilkår, der sikrer, at økologien kan vokse i alle lande. Foreningen foreslår konkrete overgangsordninger, der muliggør, at nogle lande på fastlagte betingelser skal kunne få længere tid til at tilpasse sig nye strammere krav. Forslaget skal imødegå, at der skabes og næres behov for supplerende private regler. Økologisk Landsforening finder det uheldigt, hvis EU's regler lægger op til, at der skal være private regler i supplement til EU's regler. Det er foreningens ønske, hvis det ikke kan komme med i denne ombæring, at det indskrives i Kommissionens handlingsplan for økologi, hvordan behovet for en fleksibel tilgang skal håndteres.

Økologisk Landsforening er ikke gået detaljeret ind i kontrolbestemmelserne, men finder, at detailbutikker fortsat skal kunne undtages fra kontrol. Landsforeningen ser åbent på, om kravet om et årligt kontrolbesøg skal opretholdes eller erstattes af en risikobaseret kontrol. De nærmere krav skal dog i givet fald undersøges nærmere. Foreningen ønsker at bevare en proces-orienteret kontrol fremfor en produktorienteret kontrol. Foreningen kan ikke bakke op om, at der indføres særlige grænseværdier for pesticidrester, der skal udelukke produkter fra at blive markedsført som økologiske. Økologien skal alene tage ansvar for ikke at anvende pesticider, og ikke for det øvrige landbrugs anvendelse af pesticider. Forekomst af pesticidrester skal foranledige en afdækning af, om det kan skyldes overtrædelse af forbuddet mod anvendelse af pesticider, men ikke til automatisk nedklassificering af det økologiske produkt. Foreningen er endvidere skeptisk overfor den foreslåede erstatningsordning.

Foreningen støtter, at Kommissionen kan vedtage delegerede retsakter, der dækker de produktioner, som allerede ligger i det foreliggende forslag. Foreningen har hæftet sig ved, at beføjelsen skal ske under inddragelse af eksperter og med høringer af medlemsstater undervejs.

Det er vigtigt, at medlemsstaterne fortsat kan vedtage regler for produktioner, der ikke er direkte omfattet af fælles EU regler. De danske regler for levekyllinger og flodkrebs er eksempler på områder, hvor Danmark i mangel af fælles EU regler har fastsat nationale bestemmelser. De danske regler skal selvfølgelig kunne fastholdes ind til der vedtages fælles EU regler på disse områder, men der kan være andre områder, der endnu ikke er dækket af EU regler, og her skal det ligeledes være muligt at fastsætte nationale bestemmelser.

Økologisk Landsforening kan ikke støtte den del af forslaget, der kræver, at tredjelande skal overholde EU's regler for økologisk produktion identisk og ønsker at opretholde systemet med ækvivalensvurdering i forbindelse med import. Udviklingslande vil ikke have mulighed for at skulle overholde alle regler i EU's økologiforordning, da landenes klima og struktur m.m. er helt forskelligt i forhold til Europas. Økologisk Landsforening finder det urealistisk, at EU formår at etablere bilaterale ækvivalensaftaler med alle de lande, hvorfra der i dag foregår import inden for en rimelig tidshorizont, og forventer, at det samlet fører til en betydelig reduktion af det økologiske vareudbud i EU. Incitamentet for at videreudvikle kravene i det økologiske regelsæt svækkes, da introduktion af nye krav i EU, direkte vil kunne ramme muligheden for at fortsætte en import etableret, inden de nye krav blev indført. Økologisk Landsforening mener derfor, at fokus skal rettes mod eventuelle opstramninger i forbindelse med godkendelse af kontrolorganerne og udveksling af oplysninger med disse.

Foreningen mener, der er behov for at finde en mere dynamisk og smidig proces for vedligeholdelse af bilagene over tilladte input, hjælpestoffer og ikke økologiske ingredienser. Foreningen foreslår, at det kan ske ved at medlemsstaterne ud fra fastlagte kriterier kan beslutte, hvilke produkter de vil tillade. Beslutningen skal notificeres i de øvrige lande, og en tilladelse vil være gældende i alle lande. Produktet kan kun opføres på listen, hvis der er opbakning fra alle lande. Såfremt der er indvendinger kan forslaget følge den nuværende procedure med behandling af EGTOP. Der er endvidere behov for, at der tages aktivt stilling til anvendelsen af nanoteknologi i økologien.

Af hensyn til sygdomsrisiko og forsyningssikkerhed er der behov for at overveje, om verandaer – skal kunne erstatte egentlige udearealer, når der er tale om avlsproduktioner. Økologisk Landsforening henviser i øvrigt til den danske indstilling til EU fjerkræregler, som blev udarbejdet af Plantedirektoratet under inddragelse af erhvervet i Danmark, idet foreningen mener, at denne indstilling skal ligge til grund for den danske holdning til det fremlagte forslag.

Økologisk Landsforening finder det meget problematisk, at der er stillet vidtgående krav til størrelsen på udearealet til hønniker. Det bør ikke være større, end det man i dag kræver i Danmark, og arealkravet til slagtekyllinger bør tilsvarende sættes ned, så det følger arealkravet til hønniker.

Forslaget indeholder et afstandskrav til nærmeste udgangshul i huset. Økologisk Landsforening vil gerne stille spørgsmålstegn ved, om dette er nødvendigt. Hvis kravet til udgangshuller stilles i forhold til nyttearealet, vil denne relation lægge begrænsninger på udformningen af huset. I den forbindelse skal det bemærkes, at der er inkonsekvens i formuleringen af krav til udgangshuller, idet der både står ”poultry house available to the birds” og bare ”house”.

Økologisk Landsforening noterer sig, at kravet til selvforsyning med foder er hævet væsentligt fra 20 – 60 %, når der er tale om enmavede dyr, men såfremt Danmark kan fastholde sin nuværende definition på opfyldelse af selvforsyningskravet har Økologisk Landsforening ikke nogen indvendinger mod dette.

Økologisk Landsforening mener, at kravet til materialer, der anvendes til bistader, skal beholdes, som det er nu, det vil sige, at de hovedsageligt skal være lavet af naturlige materialer.

Økologisk Landsforening kan ikke støtte, at der sættes begrænsning på antal antiparasitære behandlinger hos fisk. Parasitære behandlinger er netop holdt ude af behandlingsregnskabet, når det handler om landbrugsdyr, det samme må gøre sig gældende inden for akvakultur. Foreningen mener at den nuværende mulighed for at anvende naturligt astaxanthin bør genindsættes.

De biodynamiske præparater skal fortsat kunne bruges. Der skal endvidere også fremadrettet skal være mulighed for fælles afgræsning. Foreningen ønsker endvidere at opretholde nuværende håndtering af GMO-forbud, der er fortsat behov for en form for dokumentation for GM-frihed.

Økologisk Landsforening har suppleret og justeret nogle af de tidligere afgivne høringskommentarer. Økologisk Landsforening ser gerne, at der laves en undtagelse for så vidt angår anvendelse af visse allopatiske lægemidler, således at disse kan anvendes forebyggende. Det drejer sig om midler, der alene har en fysisk virkning som for eksempel orbesealer, der skal forebygge yverbetændelse. Visse diætiske fodermidler bør tillades til økologisk husdyrhold. Økologisk Landsforening mener, at der skal udarbejdes krav til emballager, der vil kunne være problematiske i forhold til sundhed og eller miljø mm. Der bør indsættes krav om, at der etableres EU forsyningsdatabaser på såvel frø- som planteformeringsmateriale og på fiskeyngel.

Økologisk Landsforening ser gerne, at kravet om årligt kontrolbesøg opretholdes. Foreningen er dog positiv over for, at omfanget af besøget planlægges ud fra historikken og karakteren af bedriften og eller virksomheden.

Økologisk Landsforening finder, at delegerede beføjelser til Kommissionen som udgangspunkt bør omfatte redigering af positivlisterne og ikke kontrol- og produktionsreglerne, da disse bestemmelser menes at have væsentlig betydning for økologien.

Samlet set mener Økologisk Landsforening, at forslaget som det er fremlagt, er skadeligt for økologien. Derudover indeholder forslaget ingen initiativer på de områder, som burde løftes, hvis økologien skal udvikles. Økologisk Landsforening henviser i den forbindelse til klima-, natur- og emballagekrav, fleksibilitet via regler for ikrafttrædelse af nye krav i lande med begrænset økologi, og indarbejdelse af en smidigere model for opdatering af positivlisterne i økologiforordningen.

Hvad angår det italienske formandskabs kompromisforslag vurderer Økologisk Landsforening at det fortsat indeholder problemer på centrale områder.

Økologisk Landsforening kan ikke bakke op om forslaget fra det italienske formandskab om at fastholde de nuværende krav til selvforsyning med foder. Det er et grundlæggende princip i økologien, at det skal indrettes i lokalt tilrettelagte systemer, at anvendelsen af eksterne ressourcer skal begrænses, og at husdyrproduktionen skal baseres på en nøje sammenhæng mellem denne produktion og jordarealerne og fodring af dyrene med økologiske afgrøder, der er produceret på samme bedrift eller på nærliggende økologiske bedrifter. På den baggrund stiller foreningen sig uforstående over for et forslag om at fastholde bestemmelser, der ikke stemmer overens med principperne. Økologisk Landsforening mener derfor, at Kommissionens forslag i forhold til selvforsyning med foder skal fastholdes.

Økologisk Landsforening mener, at det er vigtigt, at det reviderede forslag forpligter medlemsstaterne til at fastsætte krav, der giver garanti for, at det økologiske landbrug forholder sig aktivt til, hvordan det kan styrke eller bevare naturindholdet på økologiske bedrifter, og at medlemslandene forholder sig til, hvordan de økologiske bedrifter kan bidrage til et reducere klimaforandringerne. Foreningen mener ikke, at det er muligt at stille de samme krav i alle lande, da der er tale om forhold, som vekselvirker med forskel på geografi og klima med mere. Dette bør fremgå af notatet, da et forslag om enslydende krav vil kunne forhindre, at forslaget kan tiltrædes.

Økologisk Landsforening vurderer, at formandskabets kompromisforslag i slutningen af 2014 fortsat indeholder problemer på centrale områder. Flere af de områder, som formandskabet har foreslået ændringer på, vil fortsat skulle justeres, for at foreningen finder det tilfredsstillende.

Økologisk Landsforening mener fortsat, at forslaget til en revideret økologiforordning har en karakter, så det bør trækkes tilbage. Det indeholder ikke initiativer, der berettiger, at det skal gennemføres. Økologisk Landsforening finder, at der er små forbedringer i kompromis-forslagene, men fortsat for mange alvorlige problemer. Det er fortsat Økologisk Landsforenings opfattelse at de ressourcer, der skal anvendes, til at ændre det problematiske forslag ikke står mål med resultatet. Forslaget bør ifølge Økologisk Landsforening erstattes af et fokuseret forslag, der samtidigt indeholder initiativer, der stiller økologien stærkere som garanti for initiativer inden for natur og klima og som forholder sig til emballering af økologiske fødevarer samt næringsstof-forsyning til økologien med tanke på at sikre gode muligheder for, at økologi kan indgå i en genanvendelse af organiske restprodukter.

Økologisk Landsforening mener, at målet om at harmonisere reaktioner på fund af Pesticid-rester bør håndteres under kontrolbestemmelserne, og at det er vigtigt, at dette udtrykkes meget tydeligt under forhandlingerne om forslaget.

Økologisk Landsforening finder det er hensigtsmæssig at erstatte bedriftsstørrelsen på bedrifter, der kan indgå i gruppekontrol med loft på omsætningen, men det er uklart, om det er muligt at finde et meningsfyldt loft, der kan anvendes på tværs af medlemsstaterne. Økologisk Landsforening mener, at loftet på omsætning eventuelt kan kombineres med et krav om, at der bedriftens produkter afsættes gennem direkte salg.

Økologisk Landsforening stiller sig uforstående over for den store fokus på risiko for problemer med forbrugertilliden. Økologisk Landsforening mener, at den største trussel for forbrugeropbakningen er, at regelsættet forhindrer dynamisk udvikling, da det er vanskeligt at tage initiativer i retning af at styrke indsatser, der ligger i direkte forlængelse med de økologiske principper, såsom natur, klima, genanvendelse af organiske restprodukter, emballagekrav. Foreningen mener, at man i den sammenhæng bør forholde sig til behovet for at styrke de økologiske principper i EU, og samtidig med, at der tages hensyn til, at der hele tiden optages nye medlemsstater, som skal kunne starte en økologisk produktion.

Biodynamisk Forbrugersamfund og Foreningen for biodynamisk jordbrug bemærker, at anvendelsen af biodynamiske præparater ikke er nævnt i forslaget. Biodynamisk Forbrugersamfund finder det vigtigt, at præparaterne fortsat kan anvendes.

De Samvirkende Købmænd henviser til tidligere høringssvar, og De Samvirkende Købmænd har følgende uddybende bemærkninger. Det bekymrer De Samvirkende Købmænd, at der nu er opnået enighed om indholdet i en ny økologiforordning, der blandt andet indeholder krav om, at detailbutikker, der forhandler uindpakkede økologiske fødevarer, underlægges økologikontrol. De Samvirkende Købmænd påpeger, at der i Danmark i dag sælges uindpakket frugt og grønt uden specifik økologikontrol. Det er ifølge De Samvirkende Købmænd overordentlig vigtigt, at butikkerne ikke påføres yderligere administrative byrder og tidsforbrug til for eksempel registrering, mængderegnskab eller lignende, hvis der alene forhandles færdigpakkede økologiske produkter eller uindpakkede økologiske produkter, som man ikke gør noget ved, eksempelvis frugt og grønt. Butikkerne er interesserede i at kunne udføre visse, enkle, procestrin, såsom udskæring, uden at skulle udføre en besværlig registrering og være underlagt detaljeret kontrol. Så kontrollen bør forenkles, ikke udvides. Hvis forordningen vedtages, som det nu forventes, bliver det meget vigtigt, at de konkrete regler og kontrolprocedurer vedrørende kontrollen bliver udformet, så de får mindst mulig belastning for butikkerne. De Samvirkende Købmænd deltager selvfølgelig gerne i en dialog om, hvordan dette kan opnås.

De Samvirkende Købmænd har tidligere afgivet et omfattende høringssvar og henviser til dette. De Samvirkende Købmænd havde håbet, at nogle af de bekymringer, som både De Samvirkende Købmænd og flere andre organisationer har givet udtryk for, havde resulteret i, at forslaget måske var blevet ændret. Det ser ud

til, at det er sket på nogle punkter, men med de mange ændringer der er sket de sidste år, er det svært at overskue præcis hvad status er nu. Det er eksempelvis ikke klart, hvad der er sket med hensyn til krav om, at alle virksomheder, der sælger økologiske fødevarer, herunder også detailvirksomheder, skal være underlagt økologikontrol. Som tidligere påpeget er det meget vigtigt, at der ikke pålægges detailbutikkerne flere administrative byrder end i dag, Hidtil har både butikker med færdigpakkede fødevarer samt butikker med ”simpel tilberedning” været undtaget. Det lyder ikke, som om forslaget sikrer, at dette kan fortsætte. Det virker helt absurd, at der netop for tiden i Danmark gøres så meget for at fremme økologien, samtidig med at forslaget om en ny økologiforordning truer med at bremse. Der er ingen tvivl om, at hvis besværlighederne ved at forhandle og/eller tilberede økologiske produkter i detailleret bliver større end i dag, vil salget ikke blive fremmet. De Samvirkende Købmænd arbejder med at hjælpe flere detailbutikker med at gøre reglerne overskuelige, og man har brug for lempelser, ikke stramninger.

Med hensyn til grænseværdier for pesticider finder De Samvirkende Købmænd det også vigtigt, at man ikke uden videre kan kassere et økologisk produkt, som er dyrket efter de økologiske regler, blot fordi der er en utilsigtet forurening med et pesticid, der måske er kommet flyvende gennem luften fra en nærliggende mark. Det vil føre til et uacceptabelt spild og i værste fald gøre produktion af økologiske afgrøder så risikabel, at det vil demotivere producenterne og føre til færre økologiske grøntsager.

Hvis forslaget helt overordnet ser ud til at medføre flere ulemper end fordele, mener De Samvirkende Købmænd, at Danmark skal stemme imod.

De Samvirkende Købmænd henviser til tidligere hørings svar og fremhæver, at det er overordentlig vigtigt, at butikkerne ikke påføres yderligere administrative byrder og eventuelle udgifter til kontrol, hvis der alene forhandles færdigpakkede økologiske produkter eller uindpakkede økologiske produkter, som man ikke gør noget ved, eksempelvis frugt og grøntsager. De Samvirkende Købmænd pegeger, at butikkerne er interesserede i at kunne udføre visse, enkle, procestrin, såsom udskæring, uden at skulle udføre en besværlig registrering og være underlagt detaljeret kontrol. Så kontrollen bør forenkles ikke udvides. De Samvirkende Købmænd kan heller ikke støtte nedklassificering af økologiske afgrøder på grund af utilsigtet forurening med for eksempel pesticider fra omkringliggende landbrug.

De Samvirkende Købmænd finder, at kravet om, at alle butikker, der forhandler økologiske fødevarer, skal omfattes af økologikontrol, er særdeles uhensigtsmæssigt. Kravet vil betyde, at butikker eventuelt fravælger forhandling af økologiske fødevarer grundet den ekstra administrative byrde. Hvis der indføres gebyrer for økologikontrollen, så vil dette efter foreningens opfattelse have samme uheldige effekt.

De Samvirkende Købmænd mener, at økologikontrollen adskiller sig væsentligt fra kontrollen med fødevarer-sikkerhedsmæssige aspekter, og at det derfor forekommer logisk, at økologikontrollen reguleres dér, hvor økologi-ekspertisen ligger. Foreningen er således ikke overbevist om, at reguleringen af økologikontrollen bør flyttes til kontrolforordningen.

De Samvirkende Købmænd finder, at det fortsat bør være muligt at foretage en national vurdering af risikoen for overtrædelser og dermed af behovet for kontrol og fastlæggelse af kontrolfrekvenser på økologiområdet.

Foreningen finder desuden, at kontrollen skal fastholdes som en procesorienteret kontrol fremfor at gå i retningen af en produktkontrol baseret på analyser; Det afgørende er, at de økologiske produktionsregler følges, og ikke om der sker en eventuel uundgåelig forurening af de økologiske fødevarer fra det omgivende miljø.

Foreningen finder, at alle produkter, der lever op til forordningens krav, bør kunne markedsføres som økologiske – ikke kun produkter listet i Traktatens bilag I samt forordningsudkastets bilag 1.

De Samvirkende Købmænd finder, at forslaget om at gøre det muligt at markedsføre økologisk havsalt er uhensigtsmæssigt; Det vil give praktiske problemer, hvis salt af én oprindelse er økologisk, og salt, der er

udvundet på en anden måde, ikke er det. Foreningen sætter endvidere spørgsmålstegn ved, om muligheden er forenelig med forordningsbestemmelsen om, at økologiske fødevarer hovedsagelig skal være fremstillet af landbrugsingredienser, når der ses bort fra vand og kogesalt.

De Samvirkende Købmænd peger på, at de foreslåede delegerede retsakter til Kommissionen kan betyde, at medlemsstaterne mister indflydelse - hvilket foreningen finder potentielt bekymrende.

Foreningen har herudover en række bemærkninger af indholdsmæssig og redaktionel karakter samt forståelsesmæssige spørgsmål til de specifikke krav i forordningsudkastets bilag. Særligt finder foreningen, at der ikke bør være krav om adskilt opbevaring af økologiske og konventionelle produkter, når der er tale om færdigpakkede varer, og at det fortsat skal være muligt at producere økologiske og konventionelle produkter i samme virksomhed.

Dansk Akvakultur har bemærkninger til anvendelsen af økologisk yngel i økologisk akvakulturproduktion og oprettelse af en database med viden om tilgængelighed af økologisk yngel til akvakulturproduktion. Dansk Akvakultur ønsker blandt andet at;

- Økologisk yngel bør benyttes, når denne er tilgængelig,
- Mindst to-tredjedele af varigheden af produktionscyklussen skal ske efter de økologiske principper,
- Støtter oprettelsen af en database, som inkluderer viden om tilgængelighed af økologisk yngel i hver medlemsstat.

Dansk Akvakultur ønsker at fastholde og udvikle den økologiske akvakulturproduktion i Danmark og EU. Dansk Akvakultur kan ikke støtte et forslag om anvendelse af maksimalt 50 % konventionel yngel til økologisk akvakultur.

Derudover henviser Dansk Akvakultur til den Europæiske Økologiorganisation IFOAM's hørings svar, som foreningen støtter.

Dansk Akvakultur finder, at muligheden for at anvende astaxanthin fra naturlige kilder som fiskefoder bør genindsættes som nu.

Dansk Akvakultur støtter kravet om, at al fiskeyngel skal være økologisk, og påpeger samtidig vigtigheden af at tidspunktet for hvornår dette skal gælde ikke løbende rykkes, som det er sket indtil nu, da den slags udskydelser er ødelæggende for udviklingen og økonomien hos de omlagte avlstdambrug.

Dansk Akvakultur kan ikke støtte begrænsning af antiparasitære behandlinger af fisk. Der er ikke samme begrænsninger ved landdyr. Der savnes begrundelse for forskellen.

Dansk Akvakultur ønsker flest mulige af de særlige forhold vedrørende økologisk akvakulturbrug, som findes i de danske bekendtgørelser om akvakultur overført til den kommende økologiforordning. Det gælder:

- Tilladte vandbehandlingsmidler
- Mulighed for at forkorte omlægningsperioden i særlige tilfælde
- Afstandskrav til andre anlæg.

Hertil kommer, at Dansk Akvakultur gerne ønsker de særlige danske regler for produktion af økologiske flodkrebs indarbejdet i EU-reglerne.

Dansk Akvakultur stiller i forslag om krav om årlig stikprøveanalyse på de enkelte anlæg for indhold af dioxin og udvalgte tungmetaller i økologiske muslinger og tang. Begrundelsen er, at disse dyrkes i havet og derfor har risiko for at overskride EU grænseværdier, hvilket ses af, at flere af de vilde fisk ikke overholder grænseværdierne.

Dansk Erhverv er bekymret for, at kravet om at virksomheder, der distribuerer økologiske produkter, anmeldes særskilt og omfattes af særskilt økologikontrol, risikerer at blive unødigt byrdefulgt, såfremt virksomheden blot transporterer varerne fra et sted til et andet uden eksempelvis ompakning eller lignende. Så længe der er tilstrækkelig dokumentkontrol, vil troværdigheden ikke blive kompromitteret.

Dansk Erhverv fremfører at det stadig er helt afgørende betydning for Dansk Erhverv, at en eventuel ny økologiforordning tager højde for følgende:

- Kontrollen fastholdes som en procesorienteret kontrol, og ikke går i retningen af en produktorienteret tilgang som foreslået.
- Kontrollen skal ikke øges i detailledet, da økologi bør kontrolleres i det led i værdikæden, hvor effekten er størst.
- Antallet af delegerede retsakter begrænses betydeligt.

Derudover henviser Dansk Erhverv til tidligere afgivet høringssvar.

Dansk Erhverv er generelt positivt stemt over for ønsket om at skabe klarere regulering, øget harmonisering og bedre forbrugerforståelse, som vil have en positiv effekt på udbuddet og efterspørgslen af økologiske produkter i Europa. Dansk Erhverv er enig i, at udgangspunktet for kontrol skal være risikobaseret, men ønsker, at økologikontrollen fortsat skal være baseret på en procesorienteret tilgang frem for en produktorienteret tilgang, som alt andet lige primært vil være baseret på analyser.

Ligeledes er Dansk Erhverv skeptisk overfor kravet om miljøforvaltningssystemer på større fødevarer- og fodervirksomheder i alle led af værdikæden, da det med sikkerhed vil medføre betydelige administrative omkostninger, men hvor effekten i forhold til miljøforbedringer er uklar.

Forslaget lægger op til, at Kommissionen efterfølgende vil vedtage en lang række delegerede retsakter, hvilket Dansk Erhverv er meget skeptisk overfor, idet de relevante interessenter ikke inddrages og da mængden af administrative byrder er central for, hvorvidt økologiforordningen samlet set får en positiv effekt på udbredelse og forbrug af økologiske varer eller ej.

Dansk Erhverv mener, at det fortsat skal være muligt for medlemsstaterne at fritage detailledet fra økologikontrol, da økologikontrol primært bør ske ved kilden. Øget økologikontrol i detailledet kan have en begrænsende effekt på det økologiske varesortiment i eksempelvis butikker med efterfølgende negativ påvirkning af forbruget af økologiske varer.

Coop Danmark konstaterer, at kompromisteksten fra 28. juni 2017 desværre fortsat lægger op til ny regulering og kontrol af detailhandelens muligheder for at sælge økologiske varer. Den foreslåede tekst vil ifølge Coop Danmark indebære, at detailhandelen skal underlægges økologikontrol, hvis der forhandles for mere end 150.000 kr. (eller 5.000 kilo) uindpakkede økologiske fødevarer om året fra et udsalgssted. For at dette kan opgøres, vil det derfor ifølge Coop Danmark være nødvendigt for *alle* butikker at føre detaljeret regnskab med omsætning af uindpakkede økologiske varer, også selvom omsætningen ikke når grænsen for kontrol. Coop finder således, at dette forslag vil udgøre et meget, meget stort problem for økologiens fortsatte vækst i detailhandelen og opfordrer til, at forslaget vedrørende de øgede kontrolkrav trækkes. Det vil blive betydeligt vanskeligere for butikkerne at markedsføre blandt andet.:

- Uindpakket (frit valgs) frugt og grønt
- Bageri- eller bake-off-varer
- Sæsonvarer fra lokale avlere
- Salatbarer med økologiske varer
- Vej-selv produkter (te, kaffe, gryn, nødder, konfektur, etc.)

Det vil ifølge Coop Danmark være afgørende, at den nuværende danske praksis, hvor butikkerne ikke underlægges fuld økologikontrol, så længe de markedsførte økologiske frit-valgs varer adskiller sig fra de ikke-

økologiske varianter (andre sorter, typer etc.) eller kun forhandles i økologisk udgave. Hvis forslaget vedtages som fremsat vil det med dagens økologiske salg medføre, at ca. 400-500 af Coop Danmarks butikker ville skulle føre fuldt økologiregnskab og underlægges kontrol som slutforarbejdningssted. I fremtiden vil denne andel stige yderligere i kraft af den store økologiske markedsvækst.

Forslaget om kontrol i detailledet går således ifølge Coop Danmark i den helt forkerte retning:

- Det mistænkeliggør dagligvarehandelen
- Det indfører flere administrative byrder for den enkelte butik
- Det undergraver butikkernes incitament til at markedsføre uindpakkede økologiske varer, samt forbrugernes muligheder for kun at købe de mængder, de har brug for
- Det vil få supermarkedskæder til at undgå uindpakket økologi, hvilket vil være ulogisk for de økologisk bevidste forbrugere
- Det bærer ved til et uheldigt bål om EU som en trussel mod den danske økologi
- Det vil med sikkerhed bremse økologi-væksten i den danske detailhandel

Coop Danmark understreger, at økologien i Danmark har nået et højere udbredelsesniveau blandt andet fordi den etablerede dagligvarehandel har kunnet tage den til sig i det eksisterende butiksnät. Det er efter Coop Danmarks opfattelse en forudsætning for at realisere den fremtidige vækst i økologien, at forslaget ikke vedtages i den nuværende form.

Coop Danmark fremfører, at man arbejder målrettet og intenst på at øge udbud og salg af økologiske varer og herunder også uindpakkede varer samt eksempelvis bake off brød. Forslaget om at alle butikker, der forhandler økologiske fødevarer, skal omfattes af økologikontrol, er særdeles begrænsende for udbredelsen af økologien. Kravet vil betyde, at butikker fravælger forhandling af økologiske fødevarer grundet den ekstra administrative byrde. COOP mener, at økologikontrol primært bør ske ved kilden – altså i primærproduktionen. Øget økologikontrol i detailledet kan have en begrænsende effekt på det økologiske varesortiment med efterfølgende negativ påvirkning af udbud og forbrug af økologiske varer.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Rådet vedtog med kvalificeret flertal en generel indstilling den 16. juni 2015, hvilket Danmark stemte imod. Der senest var på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 12. juni 2017 opbakning fra et kvalificeret flertal til at forsøge at finde et kompromis. Efterfølgende var der i Specialkomiteen for Landbrug (CSA) opbakning til formandskabets kompromistekst med et kvalificeret flertal (17 medlemsstater). 11 medlemsstater, herunder Danmark stemte imod eller afstod fra at stemme. Der blev den 28. juni 2017 opnået foreløbig enighed om et kompromis mellem formandskabet, Europa-Parlamentet og Kommissionen i trilogforhandlingerne. Der forventes at være opbakning fra et kvalificeret flertal i Rådet til kompromisforslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter et højt ambitionsniveau i økologireglerne, idet økologien både skal udvikles og udbredes. Regeringen lægger afgørende vægt på udbredelse af økologi, da det tjener til at udbygge det økologisk dyrkede areal, løfte dyrevelfærden, forbedre miljøet og øge afsætningen af højværdiprodukter.

Det skal ikke gøres vanskeligere at omlægge til økologisk produktion samt at vedblive at drive økologisk landbrug. Udfasning af undtagelser bør endvidere ske i et realistisk tempo og uden mulighed for yderligere forlængelser.

Regeringen kan ikke støtte, at der indføres særlige grænseværdier for pesticidrester i økologiske produkter, som stammer fra en utilsigtet forurening, herunder pesticidrester, der for eksempel overføres med vinden.

Regeringen finder, at reguleringen af kontrolkravene bør fastholdes i økologiforordningen dels for bedst at sikre en procesbaseret kontrol. Regeringen finder, at det skal fastholdes, at medlemsstaterne skal gennemfø-

re en årlig fysisk kontrol, men er positiv overfor en øget mulighed for en risikobaseret tilgang med hensyn til indholdet af kontrollen. Regeringen finder, at det samlede kontroltryk ikke bør stige og vil arbejde for at sikre, at økologikontrollen med fødevarevirksomhederne fortsat kan gennemføres som en integreret del af den offentlige fødevarekontrol. Regeringen finder endvidere, at kontrolomfanget af detailløst samt distributionsledet (transportører) ikke bør øges. Regeringen arbejder derimod for en fastholdelse af kravet til virksomhederne om at kunne dokumentere balance mellem input og output, og at der udelukkende fraviges fra dette, når risiko- og væsentlighedsbetragtninger taler for det.

Regeringen lægger vægt på, at der gives mulighed for, at nationale regler kan anvendes i den mellemliggende periode, hvor der endnu ikke er fastlagt økologiske detailregler på EU-niveau. Regeringen finder, at brugen af delegerede retsakter og gennemførselsretsakter skal indrettes, så medlemsstaterne får tilstrækkelig indflydelse på beslutninger, der har betydning for nationale ressourcer og for udbredelse af økologien.

Regeringen støtter op om, at der indføres natur- og klimakrav. Regeringen ser positivt på, at der kan indføres kriterier for brug af emballage.

Regeringen finder, at det overordnede princip om høje dyrevelfærdsstandarder skal afspejles bedre i forslaget i forhold til, at der lægges op til, at bindetalde fortsat skal kunne bruges til opstaldning af kvæg. Regeringen ønsker endvidere et forbud mod næbtrimning af høner.

Regeringen finder, at de langsigtede implikationer af et ændret importsystem ikke må begrænse markedsadgangen for økologiske produkter fra tredjelande til EU på et urimeligt grundlag, herunder særligt for udviklingslande.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. juni 2017 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 12. juni 2017, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. juni 2017.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 21. april 2017, jf. samlenotat oversendt den 12. april 2017.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. december 2016 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 12. december 2016, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. december 2016.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. juni 2016 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 27. – 28. juni 2016, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. juni 2016.

Sagen har været forelagt skriftligt for Folketingets Europaudvalg ved notat oversendt den 9. juni 2015 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 16. juni 2015, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 2. juni 2015.

Forslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 8. maj 2015 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11. maj 2015, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 30. april 2015.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. marts 2015 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. marts 2015, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 26. februar 2015.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. december 2014 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. december 2014.

Forordningsforslaget har skriftligt været forelagt Folketinget Europaudvalg den 9. juli 2014 forud for råds-mødet (landbrug og fiskeri) den 14. juli 2014, jf. samlenotat oversendt den 3. juli 2014.

Der er oversendt revideret grundnotat om sagen til Folketingets Europaudvalg den 27. maj 2014.

Der er oversendt grundnotat om sagen til Folketingets Europaudvalg den 11. april 2014.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 19. marts 2014, jf. samlenotat oversendt den 13. marts 2014.

Henstillingen til forhandling af aftaler med tredjelande har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. juni 2014, jf. samlenotat oversendt den 4. juni 2014.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

**6. Kommissionens delegerede forordning (EU) .../... af 19. maj 2017 om ændring af forordning (EF) nr. 607/2009 for så vidt angår druesorter og synonymer herfor, der kan anføres ved mærkningen af vin (delegeret retsakt)
KOM-dokument foreligger ikke**

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremsat en delegeret forordning (delegeret retsakt) om ændring af forordning (EF) nr. 607/2009 for så vidt angår druesorter og synonymer herfor, der kan anføres ved mærkningen af vin (delegeret retsakt). En vedtagelse af ændringen giver kroatiske vinproducenter mulighed for igen at anvende druesortsnavnet "Teran", som traditionelt blev anvendt i denne region inden Kroatiens tiltrædelse af EU. Sortsnavnet "Teran" kan ifølge forslaget udelukkende anvendes på vine under den beskyttede kroatiske oprindelsesbetegnelse "Hrvatska Istra". Forslaget har desuden til formål at præcisere, under hvilke betingelser sortsnavnet "Teran" kan anføres ved mærkningen af de produkter, der er omfattet af den beskyttede oprindelsesbetegnelse. Den delegerede retsakt er oversendt til Europa-Parlamentet og Rådet den 19. maj, 2017. Den delegerede retsakt vurderes samlet set at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark. Sagen er på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 17. – 18. juli 2017 med henblik på udveksling af synspunkter.

Baggrund

Kommissionen har den 19. maj 2015 fremsat en delegeret forordning (EU) om ændring af forordning (EF) nr. 607/2009 for så vidt angår druesorter og synonymer herfor, der kan anføres ved mærkningen af vin til Europa-Parlamentet og Rådet, jf. proceduren i Traktatens artikel 290.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 122 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 1308/2013 om den fælles markedsordning for landbrugsvarer.

Den delegerede retsakt kan kun træde i kraft, hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse indenfor en frist på 2 måneder. Fristen for indsigelse kan forlænges med 2 måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med absolut flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

Sagen er på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 17. – 18. juli 2017 med henblik på udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Den delegerede forordning, giver kroatiske vinproducenter mulighed for igen at kunne anvende druesortsnavnet "Teran", som traditionelt er blevet anvendt i denne region inden Kroatiens tiltrædelse til EU. Druenavnet "Teran" er en beskyttet oprindelsesbetegnelse i Slovenien. Sortsnavnet "Teran" kan ifølge forslaget fremover også angives på vine under den beskyttede kroatiske oprindelsesbetegnelse "Hrvatska Istra".

Muligheden for at anvende druesortnavnet "Teran" var ikke del af betingelserne for Kroatiens optagelse i EU, da der på det tidspunkt fortsat pågik forhandlinger om sagen. Der blev imidlertid ikke opnået enighed. Kommissionen har nu fremsat den delegerede forordning, så Kroatien fortsat har mulighed for at mærke vin med druesorten Teran.

Ifølge reglerne om mærkning af vin kan druesorter, der indeholder navnet på en beskyttet oprindelsesbetegnelse for vin, kun angives i mærkningen på vin fra andre medlemsstater, hvis dette fremgår af bilag XV til Kommissionens forordning (EF) nr. 607/2009.

Den delegerede forordning har desuden til formål at præcisere, under hvilke betingelser sortsnavnet "Teran" kan anføres ved mærkningen af de produkter, der er omfattet af den beskyttede oprindelsesbetegnelse.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har fået forelagt den delegerede retsakt.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Ændringerne vil være direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget har heller ingen væsentlig statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller for EU's budget. Forslaget vurderes heller ikke at have administrative eller samfundsøkonomiske konsekvenser. Ligeledes medfører forslaget ingen erhvervsøkonomiske konsekvenser.

En vedtagelse af den delegerede forordning vurderes samlet set at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark.

Høring

Sagen har været i høring i §2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg, og der er ikke indkommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Enkelte medlemsstater, herunder Slovenien, forventes at gøre indsigelse mod den delegerede forordning. Der forventes ikke at være et kvalificeret flertal imod den delegerede retsakt. Kroatien støtter derimod aktivt den delegerede forordning.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede forordning.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

7. Meddelelse fra Kommissionen om status for den fælles fiskeripolitik og høring om fiskerimulighederne for 2018 KOM (2017)368

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremlagt en meddelelse indeholdende en status for den fælles fiskeripolitik og retningslinjer for fastsættelsen af fiskerimuligheder for 2018. Hensigten med meddelelsen er en tidlig drøftelse af principper forud for fremlæggelsen af forslag til de årlige forordninger om fiskerimuligheder. Af meddelelsen fremgår blandt andet en status for ressourcerne og en tidsplan for fremlæggelsen af forslagene om fiskerimuligheder for 2018. Meddelelsen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. juli 2017 med henblik på præsentation.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2017)368 af 5. juli 2017 fremlagt meddelelse om status for den fælles fiskeripolitik og høring om fiskerimulighederne for 2018. Meddelelsen er endnu ikke oversendt fra rådssekretariatet i en dansk sprogversion.

Meddelelsen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. juli 2017 med henblik på præsentation.

Formål og indhold

Kommissionen har fremlagt sin årlige meddelelse vedrørende status for den fælles fiskeripolitik og de politiske retningslinjer for fastsættelse af fiskerimulighederne for 2018 (TAC²/kvoteforordninger). Kommissionen ønsker at høre medlemsstaternes, rådgivende råds, interessenters og offentlighedens holdninger til den i meddelelsen beskrevne strategi.

I henhold til grundforordningen 1380/2013 er Kommissionen forpligtet til at rapportere årligt til Europa-Parlamentet og Rådet om fremskridt i forhold til at opnå maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY)³ for bestandene og bestandssituationen i øvrigt. Disse elementer er inkluderet i denne meddelelse. Endvidere er Kommissionen i henhold til forordning 2015/815 ("omnibus-forordningen") forpligtet til at afrapportere årligt om implementering af landingsforpligtelsen. Dette element er også inkluderet i meddelelsen. Endelig indeholder meddelelsen en kortfattet økonomisk analyse.

Fiskerimulighederne for 2018 foreslås fastsat i henhold til målsætningerne i den fælles fiskeripolitik, særligt målsætningen om at nå et maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) af bestandene i 2015, hvor det er muligt, og på en gradvist stigende måde senest i 2020.

Maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) og samspillet med flerårige planer

Et vigtigt trin i forhold til opnåelse af den fælles fiskeripolitiks målsætninger var vedtagelsen af den flerårige plan for Østersøen i 2016. I 2018 vil Kommissionen foreslå TAC i overensstemmelse med denne plan. Der foregår ligeledes en lovgivningsproces i forhold til et forslag fra Kommissionen om en flerårig plan for demersale bestande i Nordsøen og pelagiske bestande i Adriaterhavet.⁴ I forbindelse med forberedelsen af fler-

² TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder

³ MSY = Maximum Sustainable Yield.

⁴ KOM(2016) 493 (demersale bestande i Nordsøen) og KOM(2017) 97 (pelagiske bestande i Adriaterhavet). Det er dog næppe sandsynligt, at de to planer vedtages og træder i kraft inden udgangen af 2017.

årige planer har Kommissionen anmodet Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) om at udarbejde et spænd af værdier, der vil tillade at nå målsætningen om MSY fremfor, at MSY fastlægges som én enkelt værdi (punkt-værdi). ICES har fremlagt sådanne spænd for en række bestande.

Forslag om fiskerimuligheder for 2018

Kommissionen foreslår fiskerimuligheder for 2018 på MSY-niveau for de bestande, hvor der foreligger fuld analytisk rådgivning med MSY-estimer.

Er der fastsat en flerårig forvaltningsplan for en bestand, vil denne blive fulgt i Kommissionens forslag til TAC og kvoter, medmindre planen er blevet uanvendelig, eksempelvis fordi planens mål ikke svarer til MSY. I sådanne tilfælde vil Kommissionen foreslå TAC og kvoter med udgangspunkt i MSY.

For bestande, hvor der ikke foreligger en fuld analytisk rådgivning, vil TAC og kvoter blive foreslået på basis af den foreliggende videnskabelige rådgivning og uden at gå på kompromis med bevaringsbehovet for bestandene.

Hvor der slet ikke foreligger videnskabelig rådgivning, foreslår Kommissionen at anvende forsigtighedsprincippet. Kommissionen arbejder tæt sammen med Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) om at udvikle redskaber til at udfylde huller i rådgivningen, så Kommissionen kan fremlægge forslag på en systematisk, foruddefineret og gennemsigtig måde.

Med reformen af den fælles fiskeripolitik indføres landingsforpligtelsen gradvist for 2015-2019. Man har på regionalt niveau arbejdet med den gradvise implementering af landingsforpligtelsen gennem udarbejdelse af discardplaner i de forskellige forvaltningsområder.

Når landingsforpligtelsen for en fiskebestand indføres, skal fiskerimulighederne fastsættes under hensyntagen til, at de i stedet for at afspejle landingerne nu skal afspejle fangsterne. Der er ligeledes indført fleksibilitetsmekanismer, som kan indgå i forvaltningen af bestande, der er kommet under landingsforpligtelsen. Dette omfatter år-til-år-fleksibilitet, arts-fleksibilitet, de minimis-undtagelser og undtagelser baseret på høj overlevelse. Kommissionen vil tage disse mekanismer i betragtning i vurderingen af behovet for TAC-justeringer ("kvotetilskrivning").

I 2016 foreslog Kommissionen kvotetilskrivning for 2017 for bestande, som blev omfattet af landingsforpligtelsen i 2017. I tilfælde hvor fangster fra samme bestand i nogle fiskerier skulle ilandbringes fra 2017 i overensstemmelse med landingsforpligtelsen, og andre fangster fra samme bestand kunne udsmides (fordi fangster fra denne bestand i disse fiskerier først blev omfattet af landingsforpligtelsen i senere år), foreslog Kommissionen kvotetilskrivning, hvor fangster fra en bestand overvejende blev omfattet af landingsforpligtelsen i 2017. Kommissionen foreslår samme metode for 2018, idet Kommissionen som hidtil lægger vægt på, at kvotetilskrivninger skal være i overensstemmelse med MSY-målet og ikke må forøge fiskeridødeligheden.

Efter en positiv rådgivning fra ICES og efter forslag fra Kommissionen besluttede Rådet tidligere i år at fjerne TAC for skrubbe og ising i Nordsøen for 2017. På grund af den positive modtagelse af denne ændring fra mange interessenter og den fortsatte implementering af landingsforpligtelsen, er Kommissionen positiv over for at diskutere, om der er andre bestande, hvor det vil være relevant at få fjernet TAC fremover, forudsat at der ikke er risiko for bevarelse af ressourcen.

Maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) og bestandenes tilstand

Meddelelsen indeholder på baggrund af afrapporteringsforpligtelsen oplysninger om bestandssituationen i de forskellige havområder og fremskridt i forhold til MSY. Det fremgår af meddelelsen, at der overordnet set fortsat er fremskridt i forhold til opnåelse af MSY-målsætningerne under den fælles fiskeripolitik. Det gælder særligt i forhold til Nordøstatlanten, mens der påpeges særligt store udfordringer i Middelhavet. Det fremgår ligeledes, at bestandsanalyserne løbende bliver gennemgået videnskabeligt. Der kan derfor være situationer,

hvor man konkluderer, at der ikke er tilstrækkelige videnskabelige oplysninger til at foretage fuldstændige analyser af en bestand, der tidligere har været omfattet af en analytisk rådgivning. På den anden side kan der ligeledes være nye bestande, hvor der kan gives en analytisk rådgivning.

Implementeringen af landingsforpligtelsen

Meddelelsen indeholder oplysninger om status for implementeringen af landingsforpligtelsen på baggrund af oplysninger fra medlemsstaterne, de rådgivende råd og Det Europæiske Fiskerikontrolagentur (EFCA). Det fremgår, at medlemsstaterne har fremhævet en række udfordringer, som vil kræve en samordnet indsats fra både erhverv og administration. Kommissionen vil fortsætte drøftelserne om, hvordan man gør brug af til rådighed værende redskaber for at afbøde risikoen for at skulle stoppe et fiskeri på grund af manglende kvote på en bifangst, samt adressere spørgsmål om markedsføring af fangster under mindstemål. Det bliver nævnt, at der er behov for yderligere indsats af både erhverv og medlemsstater for at forbedre data om udsmid for at vurdere virkningerne af landingsforpligtelsen så vel som at iværksætte de nødvendige kontrol- og håndhævelsesredskaber.

Økonomisk analyse og maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY)

Kommissionen anfører, at den økonomiske præstation af EU's fiskeflåde er forbedret markant i de senere år. Denne stigning falder sammen med en udvikling i retning af, at der generelt er blevet større sammenfald mellem fiskerimuligheder og fiskerikapaciteten i medlemsstaterne. Kommissionen anfører endvidere, at fiskeri på MSY-niveau skaber udsigt til, at bestande kan levere højt udbytte.

Tidsplan for forslag til fiskerimuligheder 2018

Forslaget om fiskerimuligheder for Østersøen i 2018 forventes fremlagt i begyndelsen af september 2017 med henblik på vedtagelse på rådsmødet i oktober 2017. Forslag om fiskerimuligheder for Nordsøen, Skagerrak og Kattegat samt for Sortehavet forventes fremlagt i november 2017 med henblik på vedtagelse i december 2017.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

Konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Meddelelsen har endvidere ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser, men anvendelse af retningslinjerne i sammenhæng med den videnskabelige rådgivning vil have betydning for fastsættelsen af de årlige fiskerimuligheder. Uden kendskab til den samlede videnskabelige rådgivning er det ikke muligt at vurdere konsekvenserne heraf.

Fastsættelse af TAC og kvoter på baggrund af den biologiske rådgivning har på kort sigt erhvervsøkonomiske konsekvenser. Der forventes både at være stigende og faldende TAC'er af relevans for dansk fiskeri i de kommende forslag om forordninger om fiskerimuligheder for 2018. Konsekvenserne for bruttoindtjeningen vil blandt andet afhænge af den samtidige udvikling i afsætningspriserne samt omkostninger, herunder brændstof, og af fiskerimønstre. Fiskerimulighedernes størrelse har selvsagt afledte erhvervsøkonomiske konsekvenser for forarbejdningsindustrien.

Høring

§ 5-udvalget (fiskeri) er blevet hørt, og der er kommet følgende høringssvar:

Danmarks Pelagiske Producent Organisation (DPPO) har på nuværende tidspunkt følgende foreløbige bemærkninger. DPPO finder det overordnet positivt, at Kommissionen har intentioner om en rettidig drøftelse af principper forud for fremlæggelsen af forslag til de årlige forordninger om fiskerimuligheder. DPPO finder

det afgørende, at MSY fastholdes som det gennemgående princip for Kommissionens og medlemsstaternes tilgang til TAC-fastsættelse, da det er baseret på videnskabelig rådgivning. Uden solid videnskabelig rådgivning fra ICES, bliver MSY og andre principielle tilgange til TAC fastsættelse værdiløse og ude af trit med virkeligheden. Det er endvidere afgørende, at Kommissionen og medlemslande stiller høje krav til kvaliteten af ICES-rådgivningen, og det er vigtigt, at ICES i rådgivningen eksplicit beskriver den usikkerhed og de svagheder, som oftest ligger i beslutningsgrundlaget og i de forslag til TAC, som præsenteres.

I forhold til de bestande, hvor der nu som en del af forvaltningsplanerne foreligger et spænd af F-værdier, der vil tillade at nå målsætningen om MSY, finder DPPO det vigtigt, at der bliver taget højde for de udfordringer, et blandet fiskeri kan medføre, hvis fiskerimulighederne ikke afspejler virkelighedens fiskerisammensætning. Spændene giver her mulighed for en større fleksibilitet. Specifikt kan det nævnes, at TAC for brisling i Østersøen, som fiskes sammen med sild i Østersøen (underområde 25–29 and 32 (centrale Østersø, eksklusiv Riga-bugten), i 2017 blev fastsat under FMSY, hvilket medførte betydelige udfordringer med at udnytte kvoterne i det blandede fiskeri med sild i 2017. DPPO anbefaler derfor, at der for 2018, hvor kvoten for sild forventes at stige, benyttes den øvre del af spændet for brisling under hensyntagen til det blandede fiskeri.

Organisationen bemærker, at De Rådgivende Råd (ACerne) ofte fremhæves som et centralt element i EU's Fælles Fiskeripolitik. Alligevel har Kommissionen i sin meddelelse om fiskerimuligheder i senere år undladt at fremhæve ACernes rolle i rådgivningen og samspillet med Kommissionen omkring TAC-fastsættelse. Det er ifølge organisationen bekymrende og påvirker samarbejdet imellem Kommission og interessenter – erhverv og NGO miljø - negativt. Interessentorganisationerne investerer meget betydelige ressourcer i AC-arbejdet, og AC'erne påtager sig et betydeligt ansvar i udviklingen af forvaltningsplaner mv. Det arbejde og den indsats, AC'erne leverer, bør ifølge DPPO i langt højere grad honoreres og respekteres i Kommissionens og medlemslandenes arbejde. Hvem er bedre til at rådgive på fiskeriområdet end repræsentanter fra miljøorganisationer, Fiskerierhvervet, civilsamfund og forarbejdningssektoren. Det er afgørende for legitimiteten, at Kommissionen og medlemslande benytter sig af de konkrete og konsensusbaserede anbefalinger, som AC'erne hvert år præsenterer forud for de politiske drøftelser. DPPO mener i den forbindelse, at man fra dansk side bør forpligte sig til at følge konsensusbaserede anbefalinger fra de AC'er, hvor danske interesser er repræsenterede.

I de pelagiske fiskerier har landingsforpligtigheden været i effekt siden januar 2015. Introduktionen af denne har medført en ikke ubetydelig omstilling i fiskerimønstre og en ændring i sammensætningen af landinger. På trods af at det nu er tredje år efter reformen af EU's Fælles Fiskeripolitik, er man fra myndighedernes side fortsat langt fra at implementere de nødvendige og vedtagne foranstaltninger til at facilitere overgangen fra udsmidspåbud til udsmidforbud. DPPO finder det utilfredsstillende og finder, at man risikerer unødvendige økonomiske byrder, potentielle "choke" konflikter imellem demersale og pelagiske interesser og at skabe incitament til discard. DPPO mener i øvrigt, at det er centralt at finde løsninger, når det gælder anvendelsen af artsfleksibilitet og fodnoter, samt at man grundigt drøfter konsekvenserne af at opretholde mindstemål for pelagiske fisk. DPPO's opfattelse er, at Kommissionen bør gå forrest i dette arbejde.

Danmarks Fiskeriforening Organisation (DFPO) har på nuværende tidspunkt følgende foreløbige bemærkninger. DFPO bemærker, at man kender den biologiske rådgivning for de fleste vigtige arter og kan forudse en række problemer, hvis man lægger sig fast på, at TAC'erne udelukkende skal fastsættes ud fra MSY – uden hensyntagen til de alvorlige konsekvenser dette vil få for erhvervet – og uden hensyn til hvorledes bestandene udvikler sig. Derfor er det vigtigt for DFPO, at muligheden for at fastsætte TAC, hvor der ikke er vedtaget en juridisk bindende plan, holdes åben i forhold til en mere pragmatisk kvotefastsættelse. Dette skal naturligvis ske på en måde som vil bringe fiskeriet tættere på målsætningen. Det behøver blot ikke nødvendigvis at ske på et enkelt år.

Beslutningen om ikke længere at regulere skrubbe/ising med en TAC er meget positiv. DFPO ser gerne, at fiskeriet efter andre arter, der ikke normalt indgår som målarter i fiskeriet, men dog har økonomisk betyd-

ning og potentiale for at blive choke species, ”afreguleres” på samme måde. Gode kandidater er rødtunge/skærising.

Med indførelse af landingspligt skal fiskerimulighederne – TAC - fastsættes så de afspejler fangsterne og ikke landingerne som hidtil. I den forbindelse er det helt afgørende, at Kommissionen viderefører sin praksis fra 2016 om kvotetilskrivning for bestande, som bliver omfattet af landingsforpligtelse. DFPO understreger, at kvotetilskrivning er afgørende for at landingsforpligtelsen kan komme til at fungere.

I forbindelse med indførelse af landingsforpligtelsen er ligeledes indført en række fleksibilitetsmekanismer, som kan indgå i forvaltningen af bestande, der er kommet under landingsforpligtelse. Det omfatter år-til-år fleksibilitet, arts-fleksibilitet, de minimis-undtagelser og undtagelser baseret på høj overlevelse. DFPO er helt enige i, at disse mekanismer er helt centrale som supplement til TAC-fastsættelsen, så fiskeren får bedst mulige betingelser for at tilpasse fiskeriet til de nye regler om landingspligt. DFPO finder det dels vigtigt at disse mekanismer stilles til rådighed i forbindelse med TAC-fastsættelsen, dels at man i Danmark anvender disse fleksibilitets-mekanismer optimalt.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemsstaterne generelt vil støtte fastlæggelsen af generelle principper for fastsættelse af fiskerimuligheder. Det forventes ligeledes, at medlemsstaterne generelt vil støtte målet om MSY, som fastlagt i grundforordningen 1380/2013. Der vil dog forventeligt være delte holdninger til, hvorvidt ambitionsniveauet for opnåelse af MSY skal være snarest hvor muligt, det vil sige 2018, eller senest 2020.

Endvidere forudses medlemsstaterne at fremhæve behovet for en konkret vurdering af bestande uden absolut bestandsvurdering i den videnskabelige rådgivning. Medlemsstaterne kan derudover forventes at fremhæve nødvendigheden af, at TAC-justeringerne (”kvotetilskrivningerne”) for bestande, der kommer under landingsforpligtelsen i 2018 fastsættes i en transparent konsultationsproces med medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv over for fastlæggelsen af generelle principper for vedtagelsen af fiskerimuligheder og støtter det overordnede mål om at nå MSY for bestandene i overensstemmelse med målsætningerne i reformen af den fælles fiskeripolitik – herunder hensyntagen til socioøkonomiske konsekvenser. Regeringen støtter med henblik herpå, at udnyttelsen skal være i overensstemmelse med målsætningen om MSY i 2015 for så mange bestande som muligt, hvor det er muligt, og på en gradvist stigende måde senest i 2020.

Regeringen understreger vigtigheden af, at TAC'er tilpasses med en kvotetilskrivning (opjustering af kvoterne) svarende til udsmidet fra den del af fiskerierne, der omfattes af landingsforpligtelsen i det kommende år, og at man i den forbindelse tager højde for forskelle i udsmidsrater mellem farvandsområderne, således at disse forskelle afspejles i kvotetilskrivningen for de respektive forvaltningsområder. Regeringen vil arbejde for, at Rådet i en overgangsperiode kan fastsætte en fuld kvotetilskrivning, der passer til fiskerimønsteret, indtil den videnskabelige rådgivning er på plads.

Regeringen understreger i øvrigt nødvendigheden af, at der findes praktisk anvendelige løsninger på udfordringer i forbindelse med implementeringen af landingsforpligtelsen.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.